

بِسْمِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

مشخصات دانش آموز

نام و نام خانوادگی : ..... نام کلاس : .....
نام مدرسه : ..... نام معلم : .....
نشانی مدرسه : .....
.....

دانش آموزان عزیز !

سعی کنیم از همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن که دارای آیات نورانی قرآن کریم است، به خوبی محافظت کنیم، همیشه آن را پاکیزه نگه داریم و در احترام به آن بکوشیم؛ و چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم.
شایسته است در پایان سال تحصیلی، این کتاب را در کتابخانه ی خود نگه داری
کنیم یا به مدرسه تحویل دهیم.

آموزش قرآن

سوم دبستان

۱۳۹۰

بر اساس مصوبه جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش
این کتاب توسط آموزگار پایه تدریس می‌شود.
ضمناً در تدریس این کتاب، استفاده از لوحه‌ی آموزشی ضروری است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : آموزش قرآن سوم دبستان - ۱۲/۱

مؤلفان : ابوالفضل انوشه‌پور، دکتر محی‌الدین بهرام محمدیان، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی،

سیدمهدی سیف، رضا نباتی و مسعود وکیل

با همکاری : سید محمدعلی جواهریان، محمد قدوسی

بازنویسی داستان‌ها : محمدعلی دهقانی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

طراح گرافیک، طراح جلد و تصویرگر : نفیسه شهدادی

با همکاری و اجرای کامپیوتری : گلبرگ کیانی

صفحه‌آرا : علی نجمی

ناشر : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۹۲۶۶-۸۸۳۰، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وبسایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

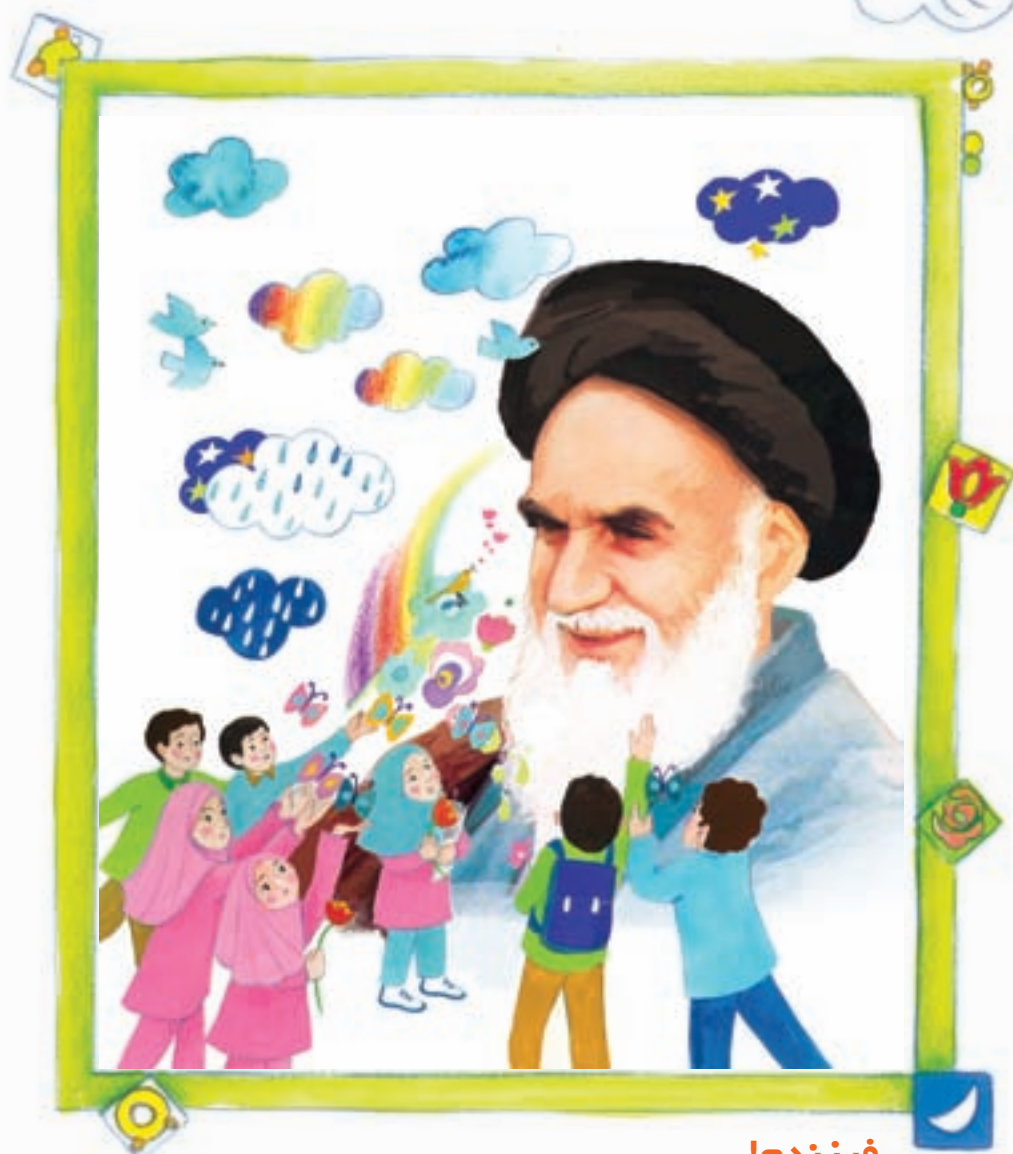
سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ چهارم ۱۳۹۰

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۰۰۷-۶-۹ ISBN 964-05-1007-6

فرزندم!

قرآن، سخن خدا با انسان است.
قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می‌کند.

امام خمینی (ره)

فصل اول: آموزش نماز

۲	اذان و اقامه
۴	سوره ی حمد
۶	سوره ی توحید
۸	اذکار نماز
۹	آیه ی صلوات

فصل دوم: آموزش روخوانی قرآن کریم

۱۶	روز اول، یادآوری ترکیب حروف و حرکات
۱۸	روز دوم، یادآوری حرف ساکن
۱۹	روز سوم، تمرین حرف ساکن
۲۱	روز چهارم، یادآوری تنوین
۲۲	روز پنجم، تمرین تنوین
۲۴	روز ششم، یادآوری تشدید
۲۵	

۲۷	روز هفتم، تمرین تشدید (۱)
۲۸	روز هشتم، تمرین تشدید (۲)
۲۹	روز نهم، یادآوری خواندن «ه» و «هـ»
۳۰	روز دهم، تمرین خواندن «ه» و «هـ»
۳۱	روز یازدهم، پایه‌های همزه
۳۲	روز دوازدهم، تمرین پایه همزه (۱)
۳۳	روز سیزدهم، تمرین پایه همزه (۲)
۳۴	روز چهاردهم، حروف ناخوانا (۱)
۳۶	روز پانزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۱)
۳۷	روز شانزدهم، حروف ناخوانا (۲)
۳۹	روز هفدهم، تمرین حروف ناخوانا (۲)
۴۰	روز هجدهم، حروف ناخوانا (۳)
۴۲	روز نوزدهم، تمرین حروف ناخوانا (۳)
۴۳ تا ۵۷	روز بیستم تا سی و سوم، تمرین و روخوانی قرآن

۵۸

فصل سوم: انس با قرآن کریم

- ۶۰ انس با قرآن کریم (۱) سوره ی حمد و سوره ی بقره آیات ۱ تا ۵
- ۶۴ انس با قرآن کریم (۲) آیه الکرسی
- ۶۷ انس با قرآن کریم (۳) سوره ی ابراهیم آیات ۳۵ تا ۴۱
- ۶۸ داستان چشمه ی زمزم
- ۷۳ انس با قرآن کریم (۴) سوره ی اسراء آیات ۲۱ تا ۲۷
- ۷۶ انس با قرآن کریم (۵) سوره ی آل عمران آیات ۵۵ تا ۶۰
- ۷۹ انس با قرآن کریم (۶) سوره ی طه آیات ۱۳ تا ۲۸
- ۸۰ داستان پیامبری حضرت موسی علیه السلام
- ۸۵ انس با قرآن کریم (۷) سوره ی مائده آیات ۴۸ تا ۵۰
- ۸۸ انس با قرآن کریم (۸) سوره ی طه آیات ۱۱۴ تا ۱۲۲
- ۹۱ انس با قرآن کریم (۹) سوره ی طه آیات ۴۰ تا ۵۰
- ۹۲ داستان به سوی مبارزه ی بزرگ

۹۷ انس با قرآن کریم (۱۰) سوره‌ی حج آیات ۷۴ تا ۷۸

۱۰۰ انس با قرآن کریم (۱۱) سوره‌های قدر و زلزال

۱۰۳ انس با قرآن کریم (۱۲) سوره‌ی شعراء آیات ۴۰ تا ۵۱

۱۰۴ داستان پیروزی حضرت موسی علیه السلام

۱۰۹ انس با قرآن کریم (۱۳) سوره‌ی شوری آیات ۳۶ تا ۴۴

۱۱۲ انس با قرآن کریم (۱۴) سوره‌ی قصص آیات ۷۳ تا ۷۷

۱۱۵ انس با قرآن کریم (۱۵) سوره‌های عادیات و قارعه

۱۱۷ داستان صبح پیروزی

۱۲۱ انس با قرآن کریم (۱۶) سوره‌ی بقره آیات ۷۹ تا ۸۳

۱۲۴ قرآن در تابستان

۱۲۵ تا ۱۳۶ سوره‌ی بقره آیات ۱ تا ۸۸

۱۳۷ فهرست کلمات

۱۴۰ بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

حضرت امام حسین علیه السلام :

إِنِّي أُحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ وَ تِلَاوَةَ كِتَابِهِ*
من نماز و خواندن کتاب خدا را دوست دارم.

آموزش نماز

فصل اول

(در مهرماه، هفته‌ای دو ساعت)

دانش‌آموزان عزیز تلاش کنید تا در مهرماه عبارات و اذکار
نماز را از روی کتاب صحیح بخوانید؛ برای حفظ آن‌ها تا پایان سال
تحصیلی وقت دارید.

* کتاب بحار الأنوار، جلد ۴۴، صفحه ۳۹۱

نماز یاد خدا،

شکر خدا

و سخن گفتن با خداست؛

نماز ستون دین است.

نماز سفارش قرآن است.

خداوند، پیامبر اکرم و امامان معصوم که درود خدا بر همه‌ی آنان
باد، نمازگزاران را دوست دارند.

فرزندم! ورود تو را به جمع نمازگزاران تبریک می‌گوییم.

هر مسلمانی وظیفه دارد نماز را خوب بیاموزد و نیکو به‌جا آورد.

تو نیز با سعی و تلاش خود در یادگیری و خواندن نماز، خداوند
را خشنود ساز.

جلسه اول

این عبارت‌ها را بخش بخش بخوانید.

آذان و اقامه

اذان اقامه

۴ بار ۲ بار

اَللّٰهُ اَكْبَرُ

خدا بزرگ‌تر است.

۲ بار ۲ بار

اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ

شهادت می‌دهم* که خدایی به جز الله نیست.

۲ بار ۲ بار

اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللّٰهِ

شهادت می‌دهم که حضرت محمد صلی الله علیه و آله پیامبر خداست.

۲ بار ۲ بار

اَشْهَدُ اَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ اللّٰهِ

شهادت می‌دهم که حضرت علی علیه السلام ولی خداست.

۲ بار ۲ بار

حَتّٰى عَلٰى الصَّلَاةِ

بشتاب به سوی نماز.

* شهادت می‌دهم : قبول دارم و اعتقاد من این است.

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتاب به سوی رستگاری.

حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

بشتاب به سوی بهترین کار.

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

نماز برپا شد.

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ تر است.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

خدایی به جز الله نیست.

اذان

۲ بار

۲ بار

۲ بار

۲ بار

۱ بار

۲ بار

۲ بار

ندارد

۲ بار

۲ بار

اکنون قرائت اذان و اقامه را از نوار گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و خط را نشان دهید.

جلسه‌ی دوم

آیات سوره‌ی حمد را از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

سوره‌ی حمد

۱- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سپاس و ستایش برای خداست که پروردگار جهانیان است.

۳- الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بخشنده‌ی مهربان است.

۴- مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

صاحب روز قیامت است.

۵- إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

(خدایا) فقط تو را عبادت می کنیم و فقط از تو کمک می خواهیم.

۶- إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

ما را به راه راست هدایت کن.

۷- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

راه کسانی که به آن ها نعمت داده ای؛

۸- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

نه راه کسانی که بر آن ها غضب کرده ای،

۹- وَلَا الضَّالِّينَ

و نه راه گمراهان.

اکنون سوره ی حمد را از نو از گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و خط را نشان دهید.

آیات سوره‌ی توحید را از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

سوره‌ی توحید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

بگو خدا یگانه است.

۲- اللَّهُ الصَّمَدُ

خدا بی‌نیاز است و همه به او نیازمندند.

۳- لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

خدا فرزند ندارد و فرزند کسی نیست.

۴- وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

و هیچ کس همتای او نیست.

اکنون سوره‌ی توحید را از نواری گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و خط را نشان دهید.

جلسه‌ی سوم

ذکرهای نماز را از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

قُنوت

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

پروردگارا، در دنیا به ما خیر و خوبی بده؛

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

و در آخرت نیز خیر و خوبی بده؛

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

و ما را از عذاب آتش حفظ کن.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۰۱

رکوع

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ بِحَمْدِهِ

پروردگار بزرگ من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

جلسه‌ی چهارم

قیام

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

خدا سپاس و ستایش بنده‌اش را می‌شنود و می‌پذیرد.

سجده

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

وَ بِحَمْدِهِ

پروردگار بلند مرتبه‌ی من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌کنم.

استغفار

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

از خدا می‌خواهم مرا ببخشد و دیگر گناه نمی‌کنم.

جلسه ی پنجم

برخاستن

بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ أَقُومُ وَ أَقْعُدُ

به کمک و قدرت خدا برمی خیزم و می نشینم.

تسبیحات اربعه

سُبْحَانَ اللَّهِ

خدا هیچ عیب و نقصی ندارد،

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

و سپاس و ستایش برای خداست،

و لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

و خدایی به جز الله نیست،

وَاللَّهُ أَكْبَرُ

و خدا بزرگ تر است.

اکنون ذکرهای نماز را از نوار گوش

کنید؛ همراه با آن بخوانید و خط را نشان

دهید.

جلسه‌ی ششم

تَشْهَدُ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

شهادت می‌دهم که خدایی به جز خدای یگانه نیست و هیچ شریکی ندارد؛

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

و شهادت می‌دهم که حضرت محمد بنده و پیامبر خداست.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

خدایا درود فرست بر حضرت محمد و خاندان حضرت محمد.

حضرت علی علیه السلام فرمود :

حقّ فرزند بر پدر این است که برای او، نام خوب انتخاب کند، او را با ادب و نیکو تربیت کرده و به او قرآن بیاموزد.

نهج البلاغه فیض الاسلام، حکمت ۳۹۱

پیش گفتار

پدر و مادر گرامی

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. از آن‌جا که فراگیری و انس با قرآن کریم به‌ویژه در دوران کودکی نقش بسیار مهمی در «تربیت قرآنی» کودک دارد، انتظار ما از شما اولیای گرامی آن است که با توجه به نکات زیر، ما را در آموزش قرآن به کودک عزیز خود یاری کنید.

۱- همان‌طور که کودکان ما، نماز خواندن و روزه گرفتن را از ما می‌آموزند، انس با قرآن را نیز از ما یاد می‌گیرند. اگر ما هر روز مقداری از قرآن را بخوانیم و به معنای آیات توجه کنیم، می‌توانیم الگوی عملی برای انس آنان با قرآن کریم باشیم. باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما درک کنند که همه می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، عمل به دستورات خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. آیات قرآن کریم را برای شما از روی کتاب بخواند و سایر تکالیف کتاب خود را با نظارت شما انجام دهد.

۳- او را تشویق کنید هر روز حدود ۱۰ دقیقه آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب یا از روی قرآن کامل، بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و عبارات قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز عبارات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان می‌توانند عبارات قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات اشتباهی داشت، از او بخواهید که برگردد و دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند. در مراحل اولیه، اگر اشتباهات او نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی آن‌ها را به او گوشزد کنید.

۴- همان‌طور که می‌دانید یکی از وظایف مهم والدین، آموزش نماز به فرزندان است. خداوند در آیه‌ی ۱۳۲ سوره‌ی طه می‌فرماید خانواده‌ی خود را به نماز امر کنید و در این کار، پایداری و حوصله به

خرج دهید. آموزش قرائت نماز در فصل اول همین کتاب آمده است. برای یادگیری بهتر، با آموزگار فرزندان همکاری نمایید و در صورت امکان نوار آموزش نماز را برای فرزند خود تهیه کنید تا در خانه با آن تمرین کند. خوب است به روشی پراگیزنده و جذاب، او را به خواندن نمازهای روزانه تشویق کنید. اهدای جوایز مناسب، موجب علاقه‌ی بیش‌تر فرزندان به یادگیری نماز و قرآن می‌شود. در این امر نیز با آموزگار او همکاری کنید.

۵- حفظ آیات قرآنی کتاب الزامی نیست؛ ولی اگر فرزند شما به حفظ سوره‌های کتاب علاقه نشان می‌دهد، او را به انجام این کار تشویق کنید. این امر زمینه‌ی شرکت او را در مسابقات قرآن مدرسه نیز فراهم می‌کند.

۶- در برخی از دروس یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و همچنین ترجمه‌ی آن‌ها الزامی نیست؛ ولی اگر کودک شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا بتواند به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن مدرسه نیز آماده می‌کند.

۷- غالباً مفهوم هریک از پیام‌ها با مجموعه‌ای از تصاویر توضیح داده شده و از دانش‌آموزان خواسته شده است که درباره‌ی مفهوم پیام، موضوع جدیدی را نقاشی کنند یا چندجمله‌ای بنویسند. این امر زمینه‌ی خلاقیت آن‌ها را فراهم می‌آورد. نباید از آن‌ها انتظار پاسخ مشخصی را داشت، بلکه هر مطلب مناسبی را بیان کنند، می‌تواند به نوعی پاسخ مطلوب باشد. از این‌رو، باید پاسخ را پذیرفت و آن‌ها را تشویق کرد.

۸- از فرزندان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و سخن گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۹- اگر شما با روش‌های آموزش روخوانی قرآن آشنایی دارید، از کتاب درسی پیشی بگیرید و هیچ قاعده‌ای را علاوه بر آنچه در کتاب آمده است به او نیاموزید. به یاری خداوند، این آموزش با نظم خاصی پیش رفته و کامل خواهد شد.

۱۰- به یاد داشته باشید هیچ‌وقت بر کودک خود سخت نگیرید بلکه موفقیت‌های او را ارج نهید و با ملاحظت، نرمی، صبر و حوصله به او کمک کنید تا ضعف‌های خود را جبران کند.

۱۱- آموزگار کودک شما بسیار خوشحال می‌شود که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندان، در اختیار شما قرار دهد؛ و صمیمانه آماده است از تجربیات شما نیز بهره‌مند شود.

به امید آن که فرزند شما در آینده انسانی مؤمن، بنده‌ی خوب خدا، خدمتگزار مردم و از باقیات صالحات برای همه‌ی ما و در یک کلمه یار با وفای حضرت امام زمان علیه السلام باشد.

همکار و آموزگار گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور توفیق بیش‌تر در آموزش این کتاب، آشنایی با اهداف، محتوا و روش تدریس هریک از فصل‌های آن ضروری است. لطفاً این مطالب را به دقت مطالعه کنید.

آموزش قرائت نماز

فصل اول

این فصل به آموزش قرائت نماز می‌پردازد تا دانش‌آموزان توانایی لازم را در خواندن اذکار نماز به‌دست آورند. این آموزش طی ۴ هفته‌ی مهرماه و هر هفته دو ساعت به روش زیر انجام می‌شود.

روش تدریس اذکار نماز

لوحه‌ی اذکار نماز و نوار آموزشی مربوط را از قبل آماده کنید و طی مراحل زیر آموزش دهید.

۱- لوحه‌ی اذکار نماز را به ترتیب در محل مناسبی مقابل دانش‌آموزان نصب کنید.

۲- از دانش‌آموزان بخواهید اذکار نماز را سطر به سطر، همراه اشاره‌ی شما به صورت دسته‌جمعی بخش‌بخش بخوانند (شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمات در قسمت آموزش روخوانی در همین پیش‌گفتار آمده است).

۳- پس از توانایی نسبی دانش‌آموزان در روخوانی اذکار نماز، قرائت این اذکار را از نوار آموزشی پخش می‌کنید و از دانش‌آموزان می‌خواهید به دستور نوار عمل کرده و همراه آن جمع‌خوانی کنند. هنگام شنیدن قرائت اذکار از نوار، از دانش‌آموزان بخواهید از روی کتاب خود خط را نشان دهند و با نوار پیش‌بروند.

دو تذکر مهم :

۱- آموزش قرائت اذکار نماز در طی ۸ جلسه در مهرماه (هر هفته دو ساعت) انجام می‌شود؛ اما همان‌طور که می‌دانید تسلط کافی در خواندن اذکار نماز به تمرین و ممارست بیش‌تر نیاز دارد. برای این منظور در فصل سوم همین کتاب، تمرین‌هایی آمده است که با انجام آن‌ها تا پایان سال تحصیلی، ان‌شاءالله همه‌ی دانش‌آموزان در خواندن نماز، توانایی کافی پیدا خواهند کرد.

۲- ضمن تشویق دانش‌آموزان به یادگیری و خواندن نماز، بر آن‌ها سخت‌نگیرید، بیش‌تر بر توفیقات آن‌ها تأکید کنید تا ضمن احساس موفقیت به رفع نواقص خود نیز علاقه‌مند شوند. قابل ذکر است ترجمه‌ی نماز برای مطالعه‌ی آزاد است و آموختن آن اجباری نیست.

در این برنامه برای کسب توانایی روخوانی قرآن کریم، تأکید اصلی بر ضرورت استمرار آموزش و تمرین و تکرار روزانه است. مطالب مربوط به این فصل با هدف کسب مهارت روخوانی قرآن کریم تنظیم شده است، زیرا در مراحل اولیه یادگیری، تمرین مستمر و روزانه نقش به‌سزایی در کسب مهارت مورد نظر دارد. به همین منظور در طی ۳۳ روز متوالی درزنگ اول یا دوم هر روز تدریس می‌شود. در ۱۹ روز اول ضمن یادآوری و آموزش قواعد روخوانی، دانش‌آموزان مهارت کافی در به‌کار بردن این قواعد در روخوانی کلمات، عبارات و آیات قرآنی به‌دست می‌آورند و در ۱۴ روز دوم با تمرین کافی به توانایی روخوانی آیاتی از قرآن دست می‌یابند. روش تدریس هرکدام از این دو بخش به شرح زیر است.

بخش اول - یادآوری و آموزش قواعد روخوانی قرآن

برای تدریس هرچه بهتر این بخش می‌توانید به کتاب روش آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی ویژه مراکز تربیت معلم رشته‌ی ابتدایی گد ۶۰۱۱ و هم‌چنین کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه‌ی دوم و سوم ابتدایی مراجعه کنید. در این جا به اختصار مراحل تدریس به شرح زیر بیان می‌شود.

- ۱- لوحه‌ی مربوط را در محل مناسب نصب کنید.
- ۲- با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات، از دانش‌آموزان بخواهید که کلمات و عبارات را به‌صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند. در صورت نیاز این مرحله را یک یا دو بار دیگر تکرار کنید.
- ۳- قاعده‌ی مربوط را به روش بیان شده در یکی از کتاب‌های فوق به زبان ساده توضیح دهید.
- ۴- تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک سطر از لوحه را به‌صورت انفرادی می‌خوانند؛ ابتدا دانش‌آموزان قوی‌تر و سپس سایر دانش‌آموزان.
- ۵- از دانش‌آموزان بخواهید که هرکدام یک سطر از کلمات و عبارات قرآنی را که در تمرین دیگری آمده است، از روی کتاب خود بخوانند. این فعالیت را به میزانی که نیاز است و وقت دارید، تکرار کنید.

تذکر: در پایان این بخش، دانش‌آموزان را تشویق کنید که درس هر روز قرآن را چند بار در خانه تمرین و تکرار کرده تا برای درس روز بعد کاملاً آماده باشند.

با توجه به اهمیت شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمات در آموزش لوحه‌های قرآن، قبل از بیان روش تدریس روخوانی قرآن کریم، این شیوه به اختصار توضیح داده می‌شود.

نحوه‌ی اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات

اشاره‌ی صحیح و فنی به حروف و حرکات، از مهم‌ترین گام‌های اولیه در آموزش روخوانی قرآن است. این امر منجر به بازشناسی حروف و حرکات و دقت در صحیح خواندن آن‌ها و ترکیب بخش‌های کلمات توسط دانش‌آموزان می‌شود. کسب این مهارت در روخوانی قرآن، هم‌چون جایگاه شناخت حروف و حرکات در خواندن و نوشتن زبان فارسی و نیز یادگیری چهار عمل اصلی در ریاضی، از اهمیت خاصی برخوردار است. اگر این آموزش، صحیح و کامل انجام شود، مهم‌ترین سنگ بنای مهارت خواندن صحیح قرآن گذاشته شده است و در غیر این صورت حتی در سال‌های بالاتر نیز باید این مرحله از آموزش با دقت انجام شود.

اشاره به حروف و حرکات معمولاً به کمک خط‌بر یا وسیله‌ای مانند خط‌کش انجام می‌شود. از آن‌جا که هنگام اشاره کردن، دست یا ثابت است و یا متحرک، روش صحیح اشاره در دو بخش زیر توضیح داده می‌شود.

الف — اشاره‌ی ثابت : در این نوع اشاره، دست ثابت است. این شکل از اشاره در موارد زیر انجام می‌شود.

۱- اشاره به حرکات «ـِ» در بخش‌های دارای این‌گونه حرکات؛ مانند :

خُلِقَ

آموزگار با خط‌بر یا وسیله‌ی مشابه دیگری به حرکت «ـِ» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان همه با هم بگویند «خُ»؛ ممکن است در یکی دو بار اول، برخی از دانش‌آموزان به جای این‌که بگویند «خُ» بگویند «أ». به آن‌ها تذکر می‌دهیم هر حرکت را با حرف آن بخوانند. سپس با کمی مکث به حرکت «ـِ» اشاره می‌کنیم تا دانش‌آموزان بگویند «لِ» و آن‌گاه به حرکت «ـِ» اشاره می‌شود تا آن‌ها بگویند «ق».

۲- اشاره به تنوین (ـِ) : اشاره به تنوین مانند اشاره به حرکات کوتاه است؛ یعنی برای اشاره به تنوین، دست ثابت است و به «ـِ» یا «ـِ» یا «ـِ» اشاره می‌شود، مانند :

وَلَدَ

أَحَدٌ

حَرَجًا

در کلمه‌ی «حَرَجًا» آموزگار به «ء» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند «حَ»، سپس به «ء» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند «رَ» و آن‌گاه به «ئ» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند «جَن». هم‌چنین در کلمه‌ی «أَحَدٍ» آموزگار به «ِ» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند «دِن». در کلمه‌ی «وَلَدٌ» نیز آموزگار به «ئ» اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند: «دُن».

توضیح: دقت کنید فلش‌ها در کلمات صفحه‌ی قبل فقط نشان‌دهنده‌ی اشاره‌ی شما به حرکات است، نه این‌که باید این فلش‌ها رسم شود.

ب – اشاره‌ی متحرک: در این نوع اشاره، دست حرکت می‌کند. این شکل از اشاره در موارد زیر پیش می‌آید.

۱- اشاره از حرف به سوی حرکات بلند (ا، ی، و) در بخش‌های دارای این‌گونه ترکیبات، مانند:

نوحیها

آموزگار درحالی که به کمک خط‌بر، از حرف «ن» به سوی صدای «و» اشاره می‌کند، دانش‌آموزان می‌گویند «نو» آن‌گاه از حرف «ح» به سوی صدای «ای» اشاره شده و آن‌ها می‌گویند «حب» و بالاخره از حرف «ه» به سوی «ا» اشاره می‌شود تا بگویند «ها».

توجه دارید که فلش‌ها فقط مسیر حرکت دست را نشان می‌دهد، نه این‌که باید این فلش‌ها رسم شود.

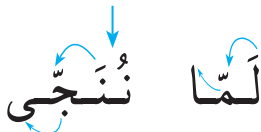
تذکر: اشاره به الف کوتاه (ا) دو حالت دارد، چنان‌چه الف کوتاه روی حرف باشد مانند کلمه «هذا» به آن اشاره می‌شود تا دانش‌آموزان بگویند «ها»؛ و چنان‌چه الف کوتاه روی پایه «ی» باشد در این صورت مثل صدای بلند اشاره می‌شود؛ مانند کلمه‌ی «هَدی» که از حرف «د» به سوی «ی» اشاره می‌شود تا دانش‌آموزان بگویند «دا».

۲- اشاره از حرکت کوتاه به سوی علامت سکون؛ مانند: اَمْهَلْهُم

آموزگار از حرکت «ء» به علامت (ْ) اشاره می‌کند تا دانش‌آموزان بگویند «آمء»، آن‌گاه از صدای «ب» به علامت (ْ) اشاره می‌کند تا بگویند «هَلء» و سپس از حرکت «ئ» به علامت (ْ) اشاره می‌شود تا بگویند «هْم».

۳- اشاره به تشدید در بخش‌های دارای حرف مشدّد مانند: حَقَّ

آموزگار درحالی که از حرکت کوتاه «ـَ» به سوی علامت تشدید اشاره می کند، دانش آموزان می گویند «حَقَّ» آن گاه آموزگار پس از کمی مکث، با توجه به حرکت حرف تشدید، به صورت ثابت یا متحرک به آن حرکت اشاره می کند. در مورد مثال بالا با اشاره ی ثابت به حرکت «ـَ» اشاره می شود و بچه ها می گویند «ق»؛ دو مثال دیگر :

آموزگار در کلمه ی «لَمَّا» ابتدا از حرکت «ـَ» به سوی علامت تشدید و آن گاه پس از کمی مکث از حرف «م» به سوی صدای «ل» اشاره می کند. در کلمه ی دوم نیز، ابتدا به حرکت «ـُ» سپس از حرکت «ـَ» به سوی تشدید و آن گاه پس از کمی مکث، از حرف «ج» به سوی صدای «ی» اشاره می شود.

نکته : وجود کمی مکث بین اشاره به بخش اول حرف مشدّد و بخش دوم آن ضروری است. این امر به خوبی به دانش آموزان می آموزد که حرف دارای تشدید درواقع دو حرف است و دو بار خوانده می شود.

دو تذکر مهم

- ۱- از دانش آموزان بخواهید که هم زمان با اشاره ی شما، بخش ها و کلمات را به صورت دسته جمعی بخوانند. ممکن است برخی از دانش آموزان، بخش ها را زودتر یا دیرتر از اشاره ی شما بخوانند؛ از آن ها بخواهید با اشاره بخوانند و عقب و جلو نیفتند.
- ۲- در آموزش لوحه ها، ابتدا دانش آموزان به روش فوق، کلمات و عبارات را دسته جمعی می خوانند و پس از کمی تمرین، خوب است با اشاره ی آموزگار خواندن به صورت انفرادی نیز انجام شود. پرسش انفرادی را همیشه از دانش آموزان قوی تر آغاز کنید.

بخش دوم – روش تدریس روخوانی قرآن کریم

برای ۱۴ روز دوم این فصل از کتاب، آیاتی از قرآن کریم در نظر گرفته شده که مجموعه آیات هر روز، در یک صفحه از کتاب آمده است. تمرین و خواندن روزانه ی این آیات در کلاس درس، موجب تقویت توانایی روخوانی قرآن کریم می شود.

دانش آموزان در گروه های دو یا سه نفره، ابتدا آیات هر صفحه را برای یک دیگر به آرامی می خوانند، سپس هر کدام یک سطر از همین آیات را با صدای بلند خوانده و سایر دانش آموزان نیز از روی کتاب خود خط می برند. همیشه خواندن انفرادی را از دانش آموزان قوی تر آغاز کنید.

چنانچه کلمه یا عبارتی برای دانش‌آموزان مشکل بود آن را روی تخته نوشته و مانند قبل به بخش‌های آن کلمه یا عبارت اشاره کنید تا دانش‌آموزان آن را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند. به دانش‌آموزان پیام‌بازید که هرگاه در خواندن قرآن با کلمه یا عبارت نسبتاً مشکل روبه‌رو شدند خودشان سعی کنند آن کلمه را بخش‌بخش بخوانند. اگر این یادگیری اتفاق بیفتد مهم‌ترین گام در کسب مهارت روخوانی قرآن برداشته شده است.

انس با قرآن کریم

فصل سوم

فعالیت‌های آموزشی این فصل از کتاب، به منظور تثبیت و تقویت مهارت روخوانی قرآن است و برخی فعالیت‌های دیگر نیز در جهت تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم تدوین شده است.

این فصل پس از آموزش ۳۳ روزه‌ی روخوانی قرآن تا پایان سال تحصیلی، در هر هفته، در زنگ اول یا دوم یکی از روزهای هفته به طور کامل، تدریس می‌شود.

محتوای دروس فصل سوم

هریک از دروس این فصل که برای یک هفته در نظر گرفته شده به نام «انس با قرآن کریم» نامیده شده است. از انس با قرآن کریم (۱) تا انس با قرآن کریم (۱۶) فرازهایی از قرآن کریم و نیز یک داستان یا پیام قرآنی آمده است معمولاً این فراز قرآنی به داستان یا پیام قرآنی درس مربوط است.

روش تدریس دروس فصل سوم

خواندن آیات قرآن کریم: ابتدا دانش‌آموزان در گروه‌های دو یا سه نفره آیات این صفحه را پیش‌خوانی کرده، سپس هرکدام یک سطر از این آیات را با صدای بلند می‌خوانند و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود یا قرآن کریم خط می‌برند. علاوه بر نکاتی که در قسمت «ب» فصل دوم در بخش روش تدریس روخوانی قرآن کریم بیان شد توجه به نکات زیر نیز ضروری است.

۱- در مراحل اولیه، اگر اشتباهات برخی از دانش‌آموزان نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی این اشتباهات را گوشزد کنید. بیش‌تر بر توانایی‌های ایشان تأکید کنید تا با احساس موفقیت به تدریج ضعف خود را جبران کنند.

۲- ممکن است برخی عبارات قرآنی برای تعدادی از دانش‌آموزان نسبتاً مشکل باشد. اولاً به منظور کسب مهارت روخوانی قرآن کریم، خواندن این گونه عبارات نیز لازم است و ثانیاً به دانش‌آموزان بیاموزید که این گونه عبارات را آرام‌تر و به صورت بخش‌بخش بخوانند.

پیام قرآنی: از دانش‌آموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یک‌دیگر گفت‌وگو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی خود، برای کلاس بیان کنند.

داستان: داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید. از بیان مطالب زائد و غیرمستند پرهیزید. در صورت وجود وقت می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید تا هریک، چند سطر از داستان را، یک‌بار در کلاس از روی کتاب بخوانند.

انس با قرآن در خانه: دانش‌آموزان را به تمرین آیات درس از روی کتاب درسی یا قرآن کامل که در خانه دارند، تشویق کنید. مؤثرترین روش در انس با قرآن کریم، خواندن مقداری قرآن در هر روز می‌باشد. چه خوب است شما در ایجاد این سنت نیکو در دانش‌آموزان و در پاداش یک عمر قرآن خواندن ایشان سهیم شوید.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول زندگی پربار خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف موردنظر فراهم آورد. دانش‌آموزان در جلسه انس با قرآن، حدیث را قرائت کرده و با راهنمایی معلم، درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند.

چند تذکر: در آموزش روخوانی، توجه به نکات زیر ضروری است.

۱- از خواندن کلمات و عبارات قرآنی برای دانش‌آموزان بپرهیزید؛ بلکه هدایت کنید تا خود دانش‌آموزان آن‌ها را بخوانند.

۲- استفاده از لوحه و اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمات و خواندن بخش‌بخش آن‌ها توسط دانش‌آموزان به صورت دسته‌جمعی و انفرادی، مهم‌ترین نقش را در کسب مهارت روخوانی دارد و عدم توجه کافی به انجام این تمرین، در کسب این مهارت اختلال جدی ایجاد می‌کند.

۳- مناسب‌ترین شیوه برای خواندن کلمات، آن است که دانش‌آموز با دیدن هر بخش از کلمه، همان بخش را بلند بخواند؛ یعنی لازم نیست که دانش‌آموز ابتدا در ذهن خود، همه‌ی بخش‌های کلمه را مرور کند سپس تمام آن را یک‌جا بلند بخواند. شما با تأکید بر نحوه‌ی مناسب خواندن، دانش‌آموزان را کمک کنید تا بدون اضطراب، کلمات را به روش صحیح، شمرده و آرام بخوانند. سرعت خواندن بخش‌ها با توجه به توانایی فردی دانش‌آموزان و با تمرین، به تدریج افزایش می‌یابد تا به روان‌خوانی برسد.

۴- دانش‌آموزان برای کسب مهارت روخوانی، به فرصت کافی نیاز دارند. این فرصت را با توجه به استعدادهای متفاوت آن‌ها در اختیارشان بگذارید و انتظار نداشته باشید که همه در یک زمان به مهارت موردنظر دست یابند.

۵- دانش‌آموزان را تشویق کنید که هر روز در خانه، درس قرآن را برای والدین خود بخوانند.

مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، هر دانش‌آموز توانایی‌های زیر را کسب کرده باشد.

۱- عبارات و آیات کتاب درسی را به صورت شمرده و آرام بخواند.

۲- عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخواند و بتواند مفهوم آن را به زبان کودکانه توضیح دهد یا برخی از مصادیق آن را بیان کند.

هر دانش‌آموزی با داشتن توانایی‌های فوق، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است توفیق بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد خواهد بود.

چند توصیه

۱- دانش‌آموزان را تشویق کنید تا با وضو در کلاس قرآن بیایند و یا برای نشان دادن خط، از نشان‌گر استفاده کنند. در این مورد از هرگونه اجبار و سخت‌گیری جداً خودداری کنید.

۲- در صورت امکان، نوار آموزشی نماز را تکتیر کرده و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.

۳- تشویق دانش‌آموزان به حفظ پیام‌های قرآنی و برخی از آیات، در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب است.

۴- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن از روی قرآن کامل و نیز خواندن آیات درس و انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در جلسات و مراکز قرآنی مانند دارالقرآن، مساجد و غیره. توجه داشته باشید که تمام این فعالیت‌ها باید با رغبت و علاقه، بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم و آسیب‌زا انجام شود.

آموزگار عزیز! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را برایتان از باقیات صالحات قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

quran-dept@talif.sch.ir

وب‌گاه (سایت)

پیام‌نگار (ایمیل)

جلسه ی هفتم

سلام

السلام عليك أَيُّهَا النَّبِيُّ

سلام بر تو ای پیامبر

و رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

السلام عَلَيْنَا

سلام بر ما

و عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

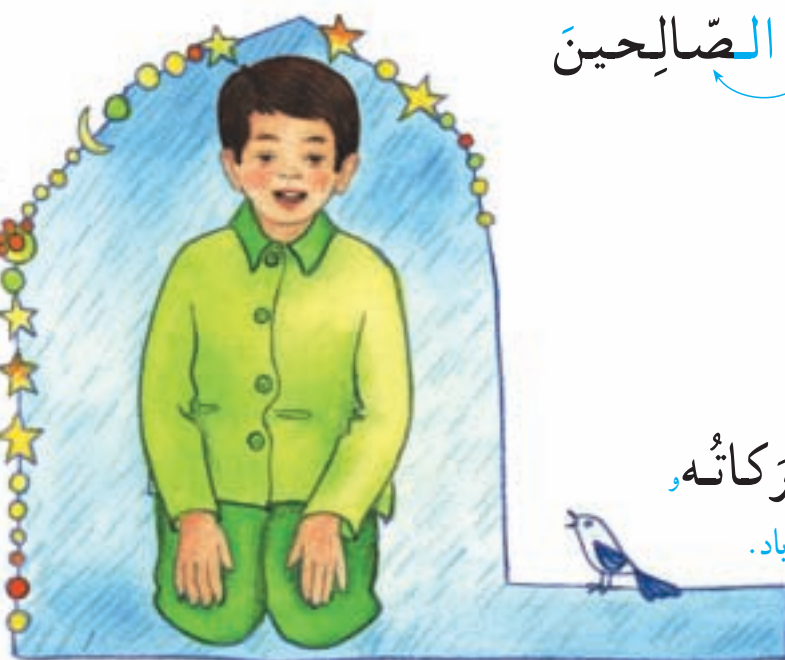
و بر بندگان شایسته ی خدا.

السلام عَلَيْكُمْ

سلام بر شما

و رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر شما باد.

اکنون قرائت ذکرهای نماز را از نوار گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و خط

را نشان دهید.

آیهی صلوات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ
خدا و فرشتگان او

يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ
بر پیامبر صلوات و درود می فرستند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
ای مؤمنان

صَلُّوا عَلَيْهِ
شما نیز بر او صلوات و درود بفرستید

و سَلِّمُوا تَسْلِيمًا
و تسلیم فرمان او شوید.

سورهی احزاب، آیهی ۵۶

مَلَائِكَةٌ : ...

دانش آموزان عزیز؛ سعی کنید ذکرهای نماز را تا پایان سال حفظ کنید. این ذکرها را با نوار آموزشی تمرین کنید تا بتوانید آنها را صحیح و زیبا در نماز بخوانید. امید است خدای مهربان ما را از نمازگزاران قرار دهد.

اَللّٰهُمَّ
صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ

خداوندا
درود فرست بر محمد
و آل محمد

تمرین — چند نفر از دانش‌آموزان، یک نماز
سه رکعتی را به‌طور کامل در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه
با صدای بلند بخوانند.

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ
هر مقدار که می‌توانید قرآن بخوانید.

سوره‌ی مُزَمِّل، آیه‌ی ۲۰

آموزش (و خوانی) قرآن کریم

فصل دوم

در ۳۳ روز پی در پی
(هر روز یک جلسه)

دانش آموز عزیز!

شما آموزش قرآن را از کلاس اول شروع کرده‌ای. اکنون که در کلاس سوم هستی می‌توانی بسیاری از کلمه‌ها و عبارت‌های قرآن کریم را بخوانی.

شاید گاهی از آموزگار یا پدر و مادر خود می‌پرسی که «من چه زمانی می‌توانم قرآن را بخوانم؟» به امید خدا امسال با یک برنامه‌ی تازه به آرزوی خود می‌رسی. در این برنامه هر روز خواندن قرآن را تمرین می‌کنی. کسی که هر روز کاری را مانند دوچرخه‌سواری تمرین می‌کند، آن را زودتر و بهتر یاد می‌گیرد. تمرین‌های هر درس را در کلاس با علاقه و جدّیت انجام بده و در خانه نیز هر روز قرآن بخوان. خداوند به کسانی که هر روز قرآن می‌خوانند، پاداش و ثواب بسیار می‌دهد.

یادآوری ترکیب حروف و حرکات

تمرین اول - در سال‌های گذشته با ترکیب حروف و حرکات آشنا شده‌اید؛ همه با هم به صورت دسته‌جمعی ترکیب‌های زیر را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

حرکت حرف	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـَ	ـِ	ـُ
ء	ءَ	ءِ	ءُ	ءَ، ئا	ـ	ئِ	ئِ، ءو، ئو
ر	رَ	رِ	رُ	را	رُ	رِ	ری
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ـ	ـ	ـ	ـ
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ـ	ـ	ـ	ـ
ط	طَ	طِ	طُ	طا	طُ	طِ	طی
ع	عَ	عِ	عُ	عا	عُ	عِ	عی
ك	كَ	كِ	كُ	ـ	ـ	ـ	ـ

تمرین دوم - کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

کتابنا   ایمانها   خذوه
مُتَقَابِلِینَ   فَعَقَرُوهَا   مَنَاسِکِنَا
لِمَ تَقُولُونَ   بِرِسالَتِی   فَمُلَاقِیهِ
۱- قَالَ لِأَبِیهِ   ۲- قَالَ هِیَ عَصَایَ

تمرین سوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

یادآوری حرف ساکن

تمرین اول - این کلمات و ترکیب‌های جدول را که دارای حرف ساکن هستند، از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

بَلَّ   إِنَّ   قُمْ

أَبْ	رَبْ	كُبْ	سَبْ	يَبْ	مَبْ	مَبْ	أَبْ	دَبْ
إَجْ	تَجْ	يُجْ	نُجْ	مِجْ	صَحْ	إِخْ	نُخْ	يَخْ
مُدْ	عُدْ	كَدْ	إِذْ	كَذْ	يُذْ	ذَرْ	يُرْ	فِرْ
تَزْ	جُزْ	رِزْ	فَسْ	خُسْ	بِسْ	أَشْ	حَشْ	مِشْ
نَصْ	يُصْ	قَصْ	فَضْ	بِضْ	وَضْ	بَطْ	نُطْ	قِطْ
عَطْ	بِطْ	يُطْ	ضِعْ	تُعْ	دَعْ	تُغْ	زِعْ	أَغْ
صَفْ	كِفْ	نَفْ	يَقْ	لُقْ	إِقْ	تِكْ	يَكْ	نُكْ
إِلْ	قُلْ	بَلْ	لَمْ	قُمْ	سِمْ	مِنْ	يُنْ	لَنْ
أَوْ	سَوْ	قَوْ	نَهْ	دَهْ	بِهْ	أَيْ	زِيْ	لِيْ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

 تمرین دوم - کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

الْحَمْدُ   أَحْضَرْتُ   أَحْضَرْتُ

أَطْعَمَهُمْ   أَنْذَرْنَاكُمْ   أَنْعَمْتَ

۱- مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ

۲- فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ

۳- وَ أَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ

۴- كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

۵- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

 تمرین سوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام و از روی کتاب بخوانید.

تمرین حرف ساکن

تمرین اول - کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم - این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

۲- بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۳- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ

۴- قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

۵- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۶- أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ

۷- وَتَرَكْنَا يَوْسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا

یادآوری تنوین

در سال گذشته با تنوین آشنا شده‌اید.

تمرین اول - الفبا را با صداهای اَ اِ اُ از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار

بخوانید.

اَ	اِ	اُ	بَ	بِ	بُ	تَ	تِ	تُ
ثَ	ثِ	ثُ	جَ	جِ	جُ	حَ	حِ	حُ
خَ	خِ	خُ	دَ	دِ	دُ	ذَ	ذِ	ذُ
رَ	رِ	رُ	زَ	زِ	زُ	سَ	سِ	سُ
شَ	شِ	شُ	صَ	صِ	صُ	ضَ	ضِ	ضُ
طَ	طِ	طُ	ظَ	ظِ	ظُ	عَ	عِ	عُ
غَ	غِ	غُ	فَ	فِ	فُ	قَ	قِ	قُ
کَ	کِ	کُ	لَ	لِ	لُ	مَ	مِ	مُ
نَ	نِ	نُ	وَ	وِ	وُ	هَ	هِ	هُ
یَ	یِ	یُ	ةَ	ةِ	ةُ	ةَ	ةِ	ةُ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

تمرین دوم - کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش

بخوانید.

نَفْسٌ   بَشَرٌ   رَحْمَةٌ   حَكِيمًا
بَعْضٍ   زَرْعٌ   حَسَنَةٌ   شَيْئًا
غَفُورٌ رَحِيمٌ   رَقِيبٌ عَتِيدٌ   لَيْلًا وَ نَهَارًا
۱- وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
۳- وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا

تمرین سوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی

کتاب بخوانید.

تمرین تنوین

تمرین اول - کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم - این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

- ۱- وَ أَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ
- ۲- وَ جَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ
- ۳- أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ
- ۴- وَ يُمَدِّدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَنِينَ
- ۵- فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا
- ۶- وَ زُرُوعٍ وَ نَخْلٍ طَلَعُهَا هَاضِمٌ
- ۷- مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَ دَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا

یادآوری تشدید

تمرین اول - ترکیب‌های دارای تشدید را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخش بخش بخوانید.

أَبْ	رُدَّ	سِتَّ	قَوَّ	ذُرِّ	جَنَّ
أَمَّ	لُجَّ	غِيَّ	مِدُّ	إِنَّا	حَسَّوْ
إِنَّ	رَبَّ	كُنَّا	قَلَّ	طَيَّ	مِتُّ
إِنِّي	وَفَّ	هُنَّ	دَرَّ	سَبَّ	مَكَّ
حَقَّ	سُبَّوْ	أَلَّا	ضُرُّ	صَفَّ	إِلَّا
شُقَّ	ظَلَّ	سِرَّوْ	ضَارَّ	صَمَّوْ	قَرَّى
أَيَّ	فَرَّ	فَضَّوْ	أُمُّ	عَمَّا	وَدَّوْ
حَمَّ	مُنَّ	ضُرُّ	مِمَّا	هَزَّى	حَبُّ
سَمَّا	قُطِّ	عَنَّ	مَسَّ	أَنَا	ذَمَّ
دَكَّا	جَمَّا	غُلَّوْ	صَلَّوْ	جَانَّ	حَاجَّ

اکنون هر کدام، یک سطر از جدول بالا را، از روی کتاب بخوانید.

 تمرین دوم — این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

رَبِّ	مَنْ	جَنَّةٍ	مُدَّتْ
مَرَّةً	يُصَبُّ	رُدَّوْهَا	أَشَقَّ
فَطَهَّرَ	يُثَبِّتُ	سِتَّةَ	
فَضَّلْنَاهُمْ	فَتَنَّاكَ	بَقِيَّةُ اللَّهِ	

۱- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

۲- اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

۳- وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

 تمرین سوم — کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده بخوانید.

تمرین تشدید (۱)

تمرین اول - کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم - این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

۲- بَلَدَةً طَيِّبَةً وَ رَبُّ غَفُورٌ

۳- قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ

۴- رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا

۵- سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا

۶- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ

تمرین تشدید (۲)

تمرین اول - این ترکیب‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

الْوَحْدُ الْقَهَّارُ   لِكُلِّ أُمَّةٍ
النَّجْمُ الثَّاقِبُ   الْحُرُّ بِالْحُرِّ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ   وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ

تمرین دوم - این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

- ۱- وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ
- ۲- إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
- ۳- وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
- ۴- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
- ۵- رَبِّ إِنِّي بِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

یادآوری خواندن «ه» و «هـ»

تمرین اول - به شیوه‌ی خواندن «هـ، هـ» و «ه، هـ» توجه کرده و آن‌ها را بخوانید.

هـ ← هو   ه ← هو
هـ ← هی   ه ← هی

تمرین دوم - این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

أَجْرُهُ   بَيَانُهُ   أَهْلُهُ   إِمْرَأَتُهُ
جِهَادِهِ   بِدَارِهِ   دُونِهِ   مُلْكِهِ

- ۱- فَلَهُ، أَسْلِمُوا
- ۲- إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ، أَسْلِمَ
- ۳- يَتْلُونَهُ، حَقَّ تِلَاوَتِهِ
- ۴- فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ، خِيفَةَ مُوسَى

تمرین سوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ مَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا

۲- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ

۳- إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۴- فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

۵- قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ

۶- ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ

۷- لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

پایه‌های همزه

در سال گذشته با دو شکل از پایه‌های همزه، به صورت ا ← ء و ئ ← ء آشنا شدید. اکنون با شکل دیگر از پایه‌های همزه آشنا می‌شوید.

و ← ء   ی ← ء

تمرین اول - شکل‌های همزه و کلمات و عبارات دارای همزه را از روی لوحه با اشاره آموزگار بخش‌بخش بخوانید.

ءَ ءِ ءُ   وُ وِ وُ   یِ یِ یِ   اَ اِ اُ

يُؤْمِنُ   بَارِئُ   شَيْئُكُمْ   هَيَّيْ   نَاتِ

يُؤْتِي   قُرَيْ   شَيْئًا   مَاؤُهَا

۱- هَذَا عَطَاؤُنَا

۲- وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي

۳- فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ

۴- وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُرْجَاةٍ

تمرین دوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه همزه (۱)

تمرین اول - به شیوه‌ی خواندن ترکیب زیر توجه کنید.

وَا — نَا — آ

اکنون این کلمات قرآنی را بخش بخش بخوانید:

سؤال   فُؤَادُ   يُؤَاخِذُ   لَا تُؤَاخِذُنَا

تمرین دوم - این کلمات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

لَوْلَا   دُعَاؤُكُمْ   لَا تُؤَاخِذْنِي   هُوَ لَا

۱- كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ

۲- يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ

۳- جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ

تمرین سوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین پایه همزه (۲)

تمرین اول - کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم - این کلمات و عبارات قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

- ۱- وَ هَيَّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
- ۲- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
- ۳- وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ
- ۴- فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا
- ۵- فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ
- ۶- لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
- ۷- قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبْدِي الْأَبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ

حروف ناخوانا (۱)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

موسى مرتضى حتى مصطفى عيسى

حتماً توجه دارید که در این کلمات «ی» زیر الف کوچک (ی) خوانده نمی‌شود.

در کلمات قرآنی که تاکنون خوانده‌اید این «ی» آبی (یا تو خالی) نوشته شده است. مانند :

إلى فهدى تزكى أنى يرى

از این به بعد اگر «ی» زیر الف کوچک، سیاه و توپر نوشته شود (ی)، باز هم خوانده نمی‌شود، مانند :

إلى فهدى تزكى أنى يرى

***

این کلمات را بخوانید :

قالوا كانوا كفروا ءامنوا تؤمنوا

حتماً توجه دارید که الف آبی بعد از «و» آخر این کلمات خوانده نمی‌شود.

از این به بعد اگر این «الف» سیاه و توپر نوشته شود، باز هم خوانده نمی‌شود؛ مانند :

قالوا كانوا كفروا ءامنوا تؤمنوا

 تمرین اول - این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

أَبْقَى   فَسَوَّى   فَذُقُوا   يَلْبَثُوا

تَوَاصَوْا   تَوَلَّى   فَاصْلَحُوا   يَخْفَى

۱- قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا

۲- وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

۳- يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ

۴- وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ

۵- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

 تمرین دوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۱)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

۲- وَ إِنَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ وَ أَقْنَىٰ

۳- وَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۴- إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

۵- وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

۶- وَ مَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ

۷- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ

حروف ناخوانا (۲)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

أَبُو الْقَاسِمِ   بَيْتُ الْمُقَدَّسِ   نَهْجُ الْبَلَاغَةِ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات حروف « و ا ی » که قبل از ساکن آمده‌اند، ناخوانا هستند.

در کلمات قرآنی نیز حروف « و ا ی » بدون حرکت قبل از ساکن، ناخوانا هستند. تاکنون در عبارات قرآنی، این حروف به شکل «تو خالی یا آبی رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شدند. مانند :

أَهْلَ الْبَيْتِ   عَلَى الْغَيْبِ   ذِي الْعَرْشِ

از این به بعد این حروف در صورتی که توپر نوشته شده باشند باز هم خوانده نمی‌شوند. مانند :

أَهْلَ الْبَيْتِ   عَلَى الْغَيْبِ   ذِي الْعَرْشِ

 تمرین اول — این عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

۱- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى

۲- وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۳- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

۴- يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

۵- رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ

وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۶- وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ

۷- وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ

 تمرین دوم — اکنون عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۲)

تمرین اول - کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم - این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۲- فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۳- فَقَدْ اسْتَمَسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى

۴- لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۵- وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

۶- أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

حروف ناخوانا (۳)

این ترکیب‌ها را از روی لوحه بخوانید :

فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءِ   سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ   عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا
صَاحِبُ الزَّمَانِ   عَلَيْهِ السَّلَامُ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات، حروف بی حرکت قبل از تشدید خوانده نمی‌شود، و حرکت قبل از این حروف به تشدید وصل می‌شود.
در کلمات قرآنی نیز حروف «و ا ل ی» بدون حرکت قبل از تشدید ناخوانا هستند. تاکنون در عبارات قرآنی، این حروف به شکل «تو خالی یا آبی رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شدند؛ مانند :

لِلنَّاسِ   وَالطَّارِقِ   إِلَى السَّمَاءِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ   وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

از این به بعد اگر این حروف سیاه و توپر نوشته شده باشند، باز هم خوانده نمی‌شوند؛ مانند :

لِلنَّاسِ   وَالطَّارِقِ   إِلَى السَّمَاءِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ   وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

 تمرین اول - این کلمات و عبارات قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

وَذَا النُّونِ   وَاتَّبِعُونِي   أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
ذُو الرِّحْمَةِ   لَهُ الدِّينُ   وَالْمُقِيمِ الصَّلَاةِ

۱- أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

۲- أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

۳- وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ

۴- هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ

وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا

 تمرین دوم - اکنون کلمات و عبارات قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۳)

تمرین اول — کلمات و عبارات قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم — این عبارات و آیات قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

۲- ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا

۳- إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

۴- وَصَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا

۵- أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

۶- وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ

۷- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ

تمرین اول - آیات ۱ تا ۵ سوره ی فتح را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره ی فتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۝^۱ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ
 صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝^۲ وَ يَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ۝^۳
 هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا
 إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَ لِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ
 وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝^۴ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا وَ يُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَ كَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ
 فَوْزًا عَظِيمًا ۝^۵

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و یکم

تمرین اول - آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی انسان را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی انسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا
مَّذْكُورًا ۝ ^۱ إِنَّا خَلَقْنَاهُ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ
نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝ ^۲ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ
إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ۝ ^۳ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ۝ ^۴ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ
مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ۝ ^۵ عَيْنًا يَشْرَبُ
بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝ ^۶ يُوفُونَ
بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ۝ ^۷
وَيُطْعَمُونَ ^۸ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا
وَأَسِيرًا ۝ ^۸

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و دوم

تمرین اول — آیات ۷۸ تا ۹۰ سوره‌ی شعراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی شعراء

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۷۸ وَالَّذِي هُوَ
يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ۷۹ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ
۸۰ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ۸۱ وَالَّذِي
أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۸۲ رَبِّ
هَبْ لِي حُكْمًا ۸۳ وَالْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ۸۴ وَاجْعَلْ
لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۸۴ وَاجْعَلْنِي مِنْ
وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۸۵ وَاعْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الضَّالِّينَ ۸۶ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۸۷
يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۸۸ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ
بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۸۹ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ۹۰

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و سوم

تمرین اول - آیات ۱ تا ۳ سوره ی سبأ را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره ی سبأ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
 فِي الْأَرْضِ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَ
 هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝^۱ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
 وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَ هُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ۝^۲
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَ
 رَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ
 ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ
 ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝^۳

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و چهارم

تمرین اول — آیات ۹۵ تا ۹۸ سوره‌ی انعام را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی انعام

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ
۹۵ فَالِقُ الْأَصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۹۶
وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي
ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ۹۷ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَفْقَهُونَ ۹۸

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و پنجم

تمرین اول - آیات ۱۰۹ تا ۱۱۸ سوره صافات را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره صافات

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۖ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝
 إِنَّهُ وَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ
 نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَ عَلَىٰ
 إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ
 مُبِينٌ ۝ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَ هَارُونَ ۝
 وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝
 وَ نَصَرْنَاهُمْ فَاكُنُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۝
 وَ ءَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ۝
 وَ هَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و ششم

تمرین اول - آیات ۱ تا ۵ سوره ی انعام را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره ی انعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ
جَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
يَعْدِلُونَ ^۱ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ
أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ^۲ وَ
هُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ
جَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ^۳ وَ مَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ
مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ^۴ فَقَدْ
كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ^۵

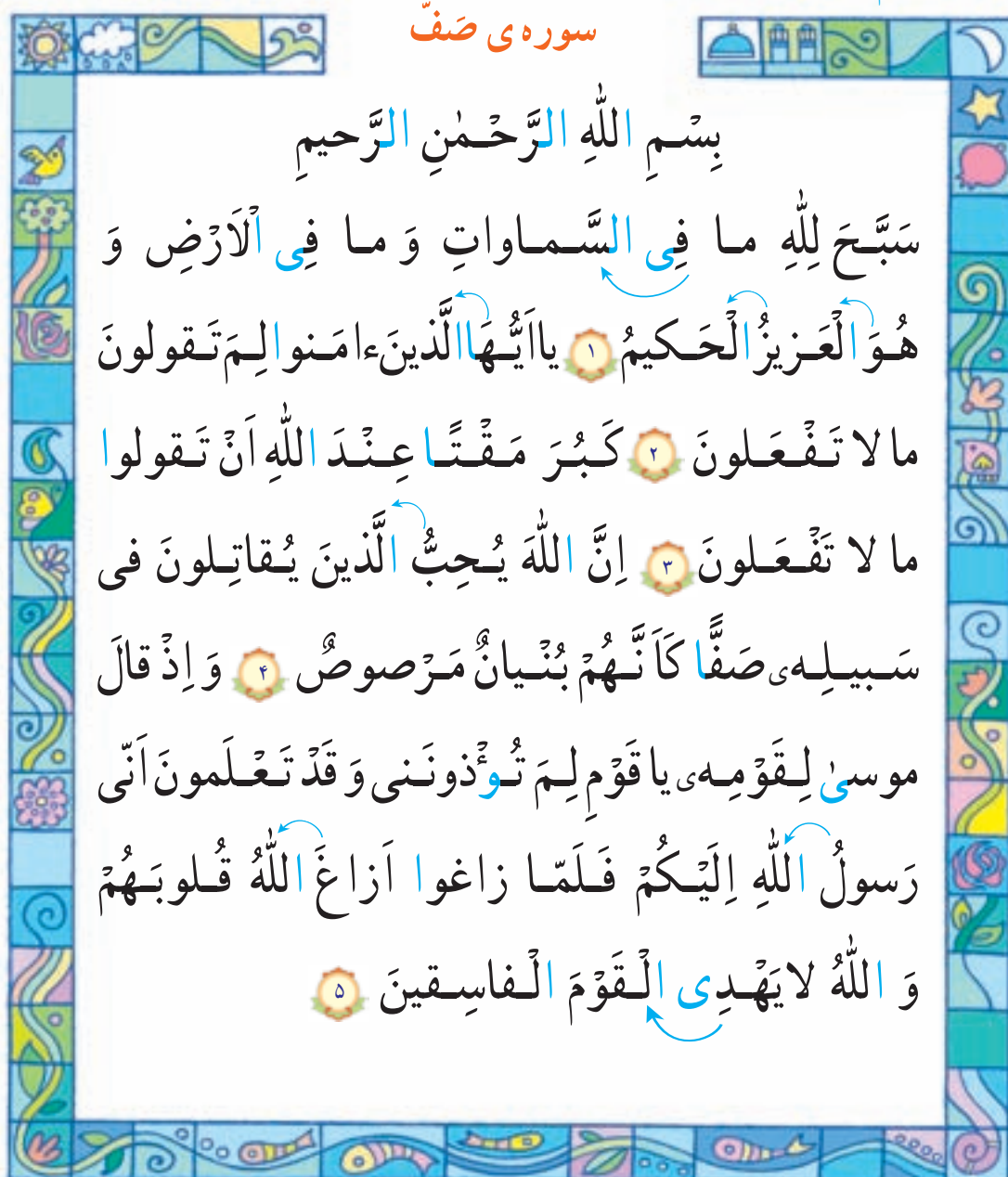
تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و هفتم

تمرین اول - آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی صف را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر

آرام بخوانید.*

سوره‌ی صف

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با

صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

* از این پس در برخی از ترکیب‌ها، فلش اتصال حذف شده است. در خواندن آن‌ها، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به حرف بعد از آن‌ها متصل کنید.

روز بیست و هشتم

تمرین اول - آیات ۱۸ تا ۲۳ سوره ی حشر را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره ی حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا
 قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
 أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ
 وَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ
 أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
 مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ
 وَ الشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا
 إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ
 الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز بیست و نهم

تمرین اول - آیات ۷۸ تا ۸۴ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی اسراء

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَ
قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَ
مِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ
رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ
وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
نَاصِرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ
كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا
أَنعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ
فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

* نثا = ن + ا = آ نثا = ن + ا = آ نثا = ن + ا = آ

تمرین اول - آیات ۱۸۹ تا ۱۹۴ سوره‌ی آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی آل عمران

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 ۱۸۹ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
 وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۝ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ
 قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي
 خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
 سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝ رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخِلِ النَّارَ
 فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ۝ رَبَّنَا إِنَّا
 سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا
 فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا
 مَعَ الْأَبْرَارِ ۝ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا
 تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۝ ۱۹۴

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز سی و یکم

تمرین اول - آیات ۱۱۴ تا ۱۱۷ سوره ی مائده را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره ی مائده

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً
 مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ
 وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا
 عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا
 أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ
 مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي
 بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي
 وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا
 قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَ
 كُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ
 أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

تمرین اول - آیات ۱ تا ۶ سوره ی جمعه را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

سوره ی جمعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۱ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۲ وَآخَرِينَ
مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۳ ذَلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
۴ مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ
الْجِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۵ قُلْ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ
النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۶

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

روز سی و سوم

تمرین اول — آیات ۱۵۹ تا ۱۸۲ سوره‌ی صافات را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام بخوانید.

سوره‌ی صافات

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ۱۵۹ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۱۶۰
فَأَنذَرْتُكُمْ مَا تَعْبُدُونَ ۱۶۱ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ۱۶۲ إِلَّا مَنْ
هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ ۱۶۳ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ۱۶۴ وَإِنَّا
لَنَحْنُ الصَّافُونَ ۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ۱۶۶ وَإِنْ
كَانُوا لَيَقُولُونَ ۱۶۷ لَوْ أَنَّا عُنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ۱۶۸ لَكُنَّا عِبَادَ
اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۱۶۹ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۱۷۰
وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۱۷۱ إِنَّهُمْ
لَهُمُ الْمَنُصُورُونَ ۱۷۲ وَإِن جُنَدُنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ۱۷۳
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۱۷۴ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۱۷۵
أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۱۷۶ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ
صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ۱۷۷ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۱۷۸ وَأَبْصَرَ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۱۷۹ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ
۱۸۰ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

خدایا!

از این که به یاری تو و راهنمایی آموزگار مهربانم و با تلاش خود،
توانستم خواندن قرآن را بیاموزم، تو را شکر می‌کنم.
خدایا ! مرا کمک کن تا هر روز مقداری قرآن بخوانم.

آمین

پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ وآلہ
به حضرت علی علیہ السلام فرمودند :

وَعَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ
عَلَى كُلِّ حَالٍ*

تو را سفارش می کنم که همیشه قرآن بخوانی .

انس با قرآن کریم

فصل سوم

فرزندم!

خواندن قرآن در هر روز، سفارش خدا، پیامبر اکرم و امامان ماست! سعی کن از همین کودکی با قرآن انس پیدا کنی. انس با قرآن یعنی این که هر روز چند آیه قرآن بخوانی و سعی کنی معنای سخن خدا را کم کم بفهمی. در این صورت خداوند از تو خشنود می شود و فرشتگان، پیامبر بزرگوار و امامان معصوم برای موفقیت تو دعا می کنند.

برای یادگیری بهتر قرآن به تمرین و تکرار بیشتر نیاز داریم، از این رو سعی کنید تمرین های «انس با قرآن در خانه» را همیشه به طور منظم و با دقت انجام دهید.

امید است انس با قرآن کریم تو را از یاران امام زمان (عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ*) گرداند.

تمرین اول — سوره‌ی حمد و آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر آرام و شمرده بخوانید.

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ۝۱ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
لِّلْمُتَّقِينَ ۝۲ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝۳ وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝۴ أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى
مِّنْ رَبِّهِمْ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝۵

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ

پروردگارا، مرا از نمازگزاران قرار ده.

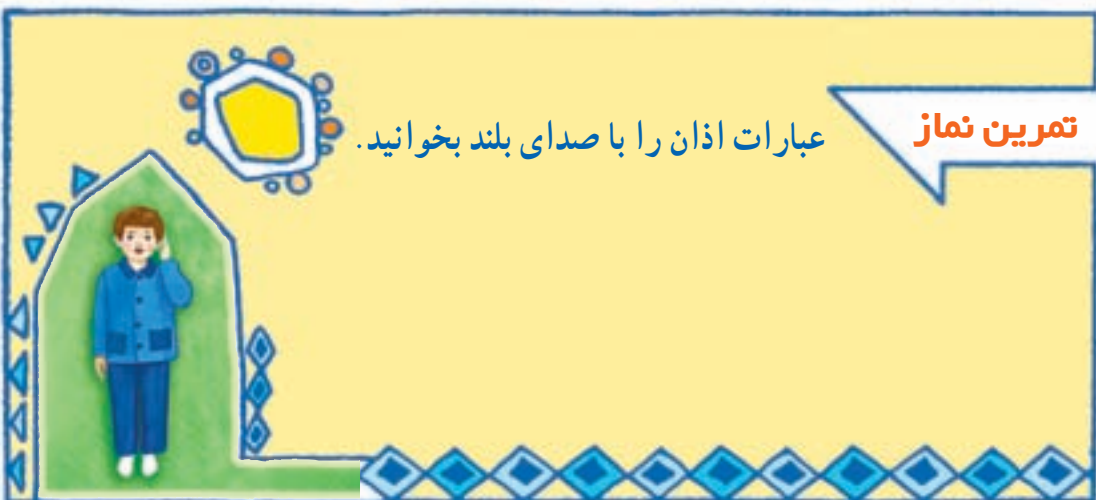
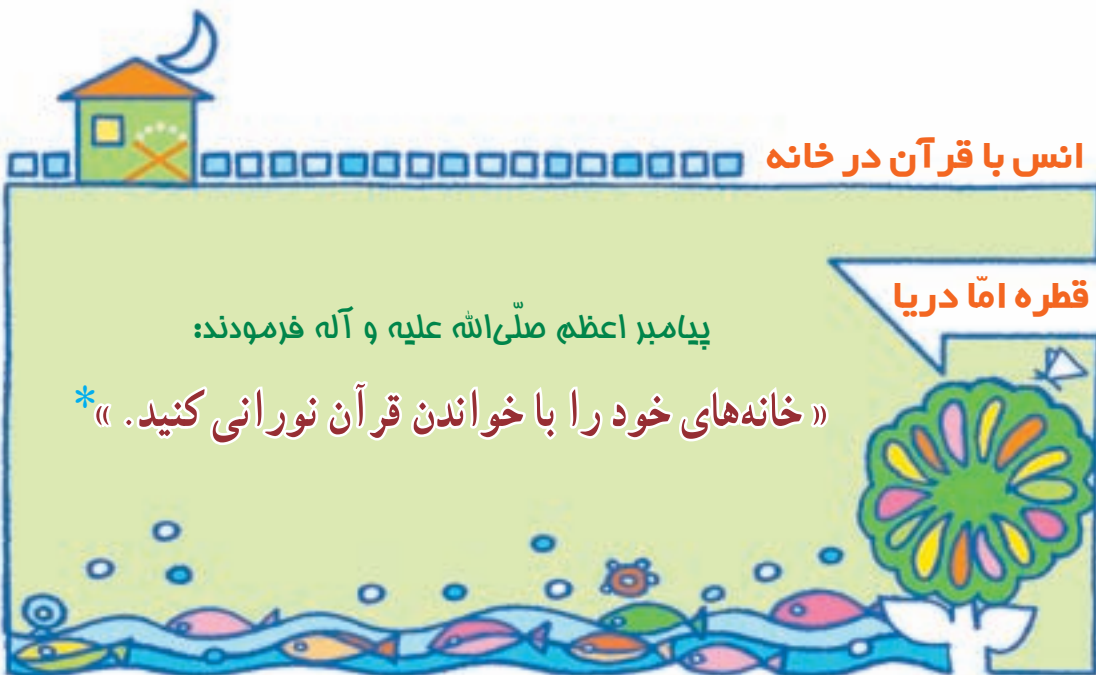
سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

صَلَاةٌ : ...

دخترم! آیا خود را برای جشن تکلیف آماده کرده‌ای؟

تمرین اول - آیات ۲۵۵، ۲۵۶ و ۲۵۷ سوره بقره (آیه الكرسي) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ
وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ
ذَ الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝ ۲۵۵ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ
قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ ۲۵۶ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ
آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ ۲۵۷

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

هر کس که دوستش را ببخشد و با او آشتی کند،

فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

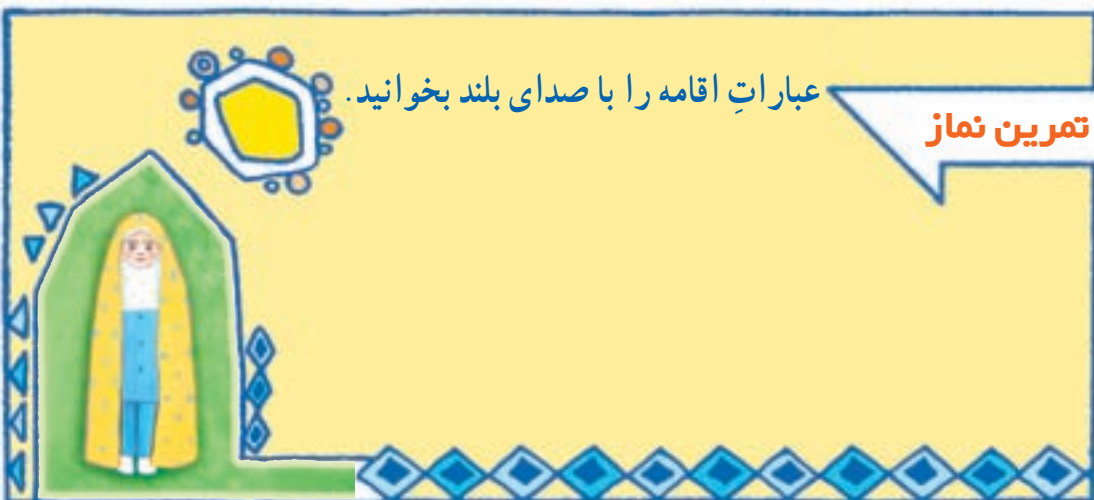
خدا به او پاداش می دهد.

سوره ی شوری، آیه ی ۴۰

اَجْر: پاداش

برای تصویر بالا داستانی تعریف کنید.

تمرین اول — آیات ۳۵ تا ۴۱ سوره‌ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر آرام بخوانید.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي
وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَّلَن
كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ مَنْ
عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ
ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي
إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي
لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ
ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

چشمه‌ی زمزم

حضرت ابراهیم – علیه السلام – و همسرش هاجر در سرزمین شام* زندگی می‌کردند. خدا به او و همسرش هاجر در سن پیری، فرزندی بخشید. نام او را اسماعیل گذاشتند. هنوز مدّت زیادی از تولّد اسماعیل نگذشته بود که خداوند به حضرت ابراهیم فرمان داد که همسر و فرزندش را به سرزمین «مکه» ببرد و آن‌ها را در همان جا بگذارد و باز گردد. حضرت ابراهیم فرمان خدا را پذیرفت و هاجر و اسماعیل را بر شتری سوار کرد و به سوی مکه رفتند. وقتی به آن‌جا رسیدند، بیابانی خشک و بی‌آب و علف دیدند. در آن بیابان هیچ‌کس زندگی نمی‌کرد.

هاجر نگران شد. حضرت ابراهیم به او گفت: خدا فرمان داده است که من شما را این جا بگذارم، ولی نگران نباش. آن‌گاه حضرت ابراهیم دست‌های خود را به دعا بلند کرد و گفت: «رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي...»، پروردگارا! من به فرمان تو خانواده‌ی خود را به این سرزمین آوردم، تو نیز نگهبان آنان باش!

* سرزمین شام: نام قدیمی سرزمینی است که امروزه کشورهای سوریه، اردن، لبنان و فلسطین در آن قرار دارد.

حضرت ابراهیم، همسر و فرزندش را به خدا سپرد و به سرزمین شام برگشت.

آفتاب گرم بر همه جا می‌تابید. اسماعیل از خواب بیدار شد و چون تشنه بود شروع کرد به گریه کردن. هاجر به سراغ ظرف آب رفت، ولی یک قطره آب هم در آن نبود؛ به اطراف نگاه کرد؛ از دور آبی دید و به سوی آن دوید، اما وقتی جلو رفت متوجه شد که

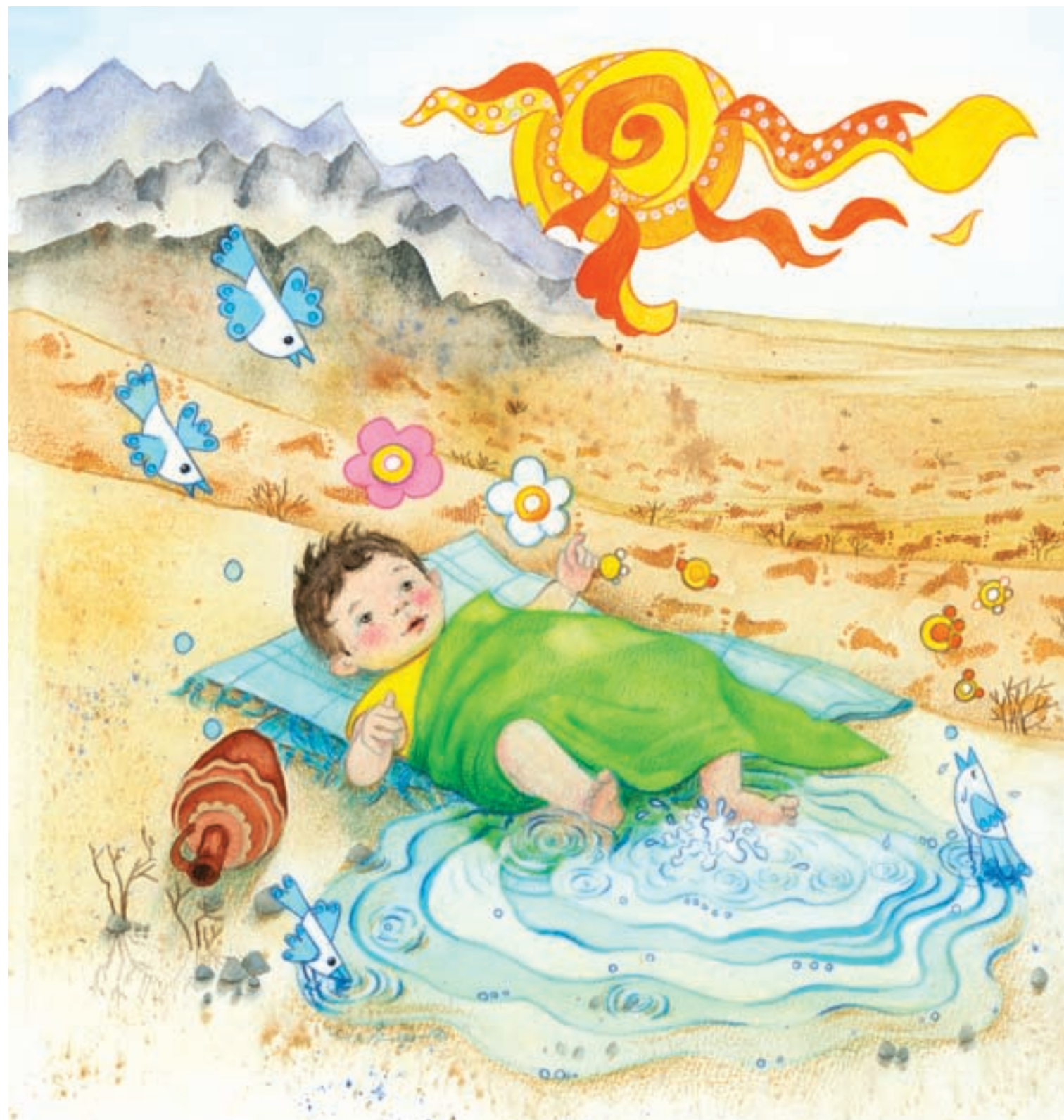

سراب* است. برگشت و به سمت دیگر نگاه کرد. دوباره آبی دید و به سوی آن دوید. اما باز هم سراب بود. او برای یافتن آب، فاصله‌ی بین دو کوه کوچکی را که آن جا بود، هفت بار طی کرد.

سرانجام هاجر خسته شد و به سراغ کودک خود رفت. ناگهان دید از زیر پای اسماعیل، همان جایی که او پاهای کوچکش را به زمین می‌زد، یک چشمه‌ی آب جوشیده و بالا آمده است. هاجر خوشحال شد و فریاد زد: خدای بزرگ! چشمه! چشمه! نام چشمه را زَمَزَم گذاشتند. کم‌کم پرنده‌هایی هم در آن جا فرود آمدند و آب نوشیدند. مدتی بعد گروهی از صحرائشینان به کنار چشمه آمدند و در آن جا ساکن شدند. رفته رفته تعداد آن‌ها بیش‌تر شد و شهر مکه به وجود آمد.

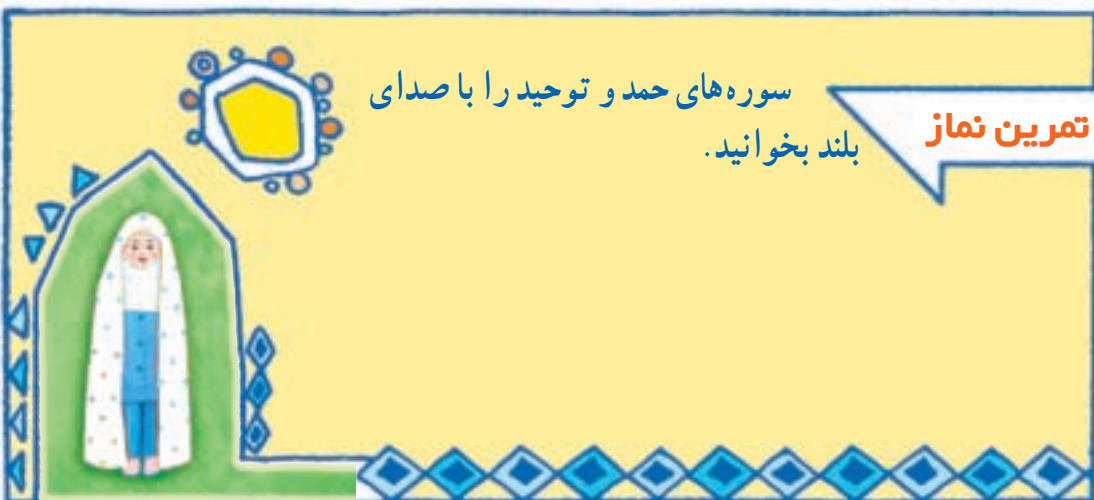
*سراب: زمین خشکی است که از دور، مانند آب به نظر می‌رسد.

هاجر خدا را شکر کرد و دانست که دعای حضرت ابراهیم قبول شده است و دیگر او و اسماعیل تنها نیستند.

تمرین اول - آیات ۲۱ تا ۲۷ سوره ی اسراء را در گروه های دو یا سه نفره برای یکدیگر آرام بخوانید.

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ
أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ
إِلَهًا ۚ آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۚ إِنَّمَا يَبْلُغَنَّ
عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ ۚ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا
كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ
إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾
وَأَتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ ۚ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَلَا تُبْذِرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا
الشَّيَاطِينَ ۚ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

و بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

به پدر و مادر خود نیکی کنید.

سوره ی اسراء، آیه ی ۲۳

إِحْسَانٌ: ...

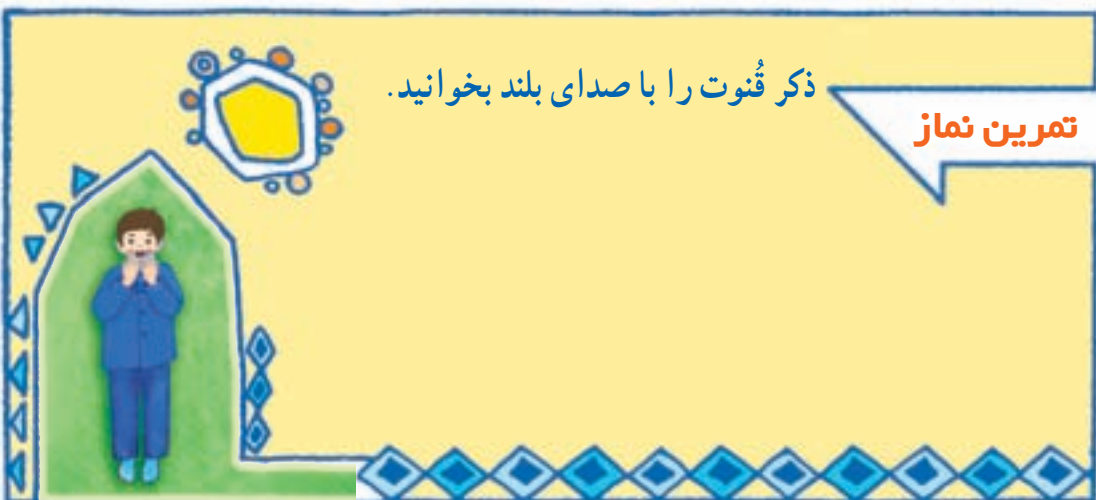
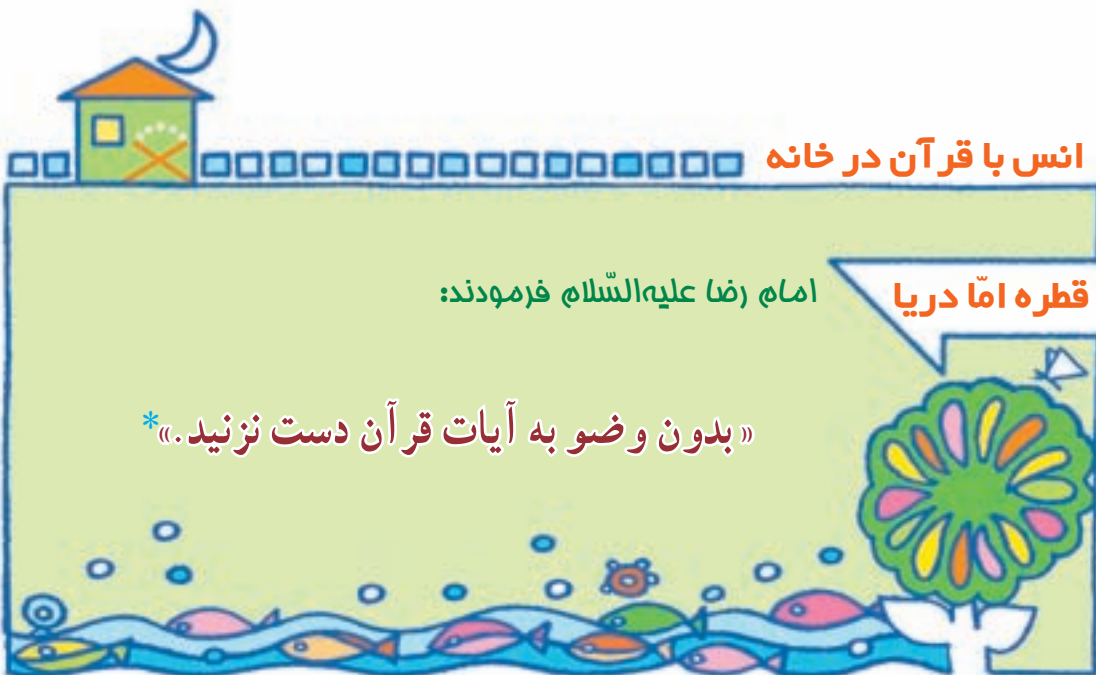
وَالِدَيْنِ: ...

شما به پدر و مادر خود چه نیکی هایی کرده اید؟

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول - آیات ۵۵ تا ۶۰ سوره آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنِي مَتَوَفَّيْكَ وَارْفَعْكَ إِلَيَّ وَ
مُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِي مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾
فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَ أَمَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ
أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذَلِكَ نَتْلُوهُ
عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ
قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

خدا ستمگران را دوست ندارد.

سوره ی آل عمران، آیه ی ۵۷

لَا يُحِبُّ : دوست ندارد

ظَالِمِينَ : ظالمان، ستمگران

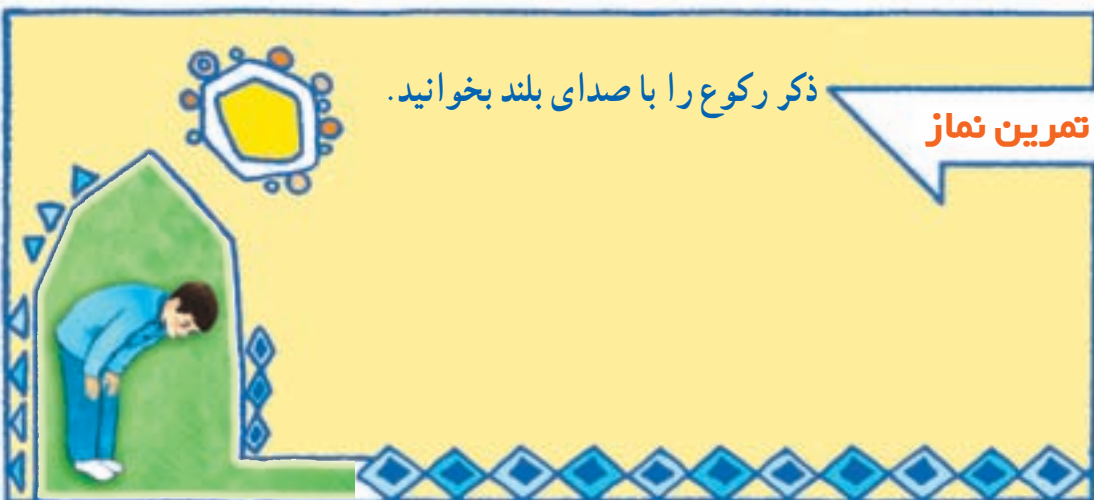
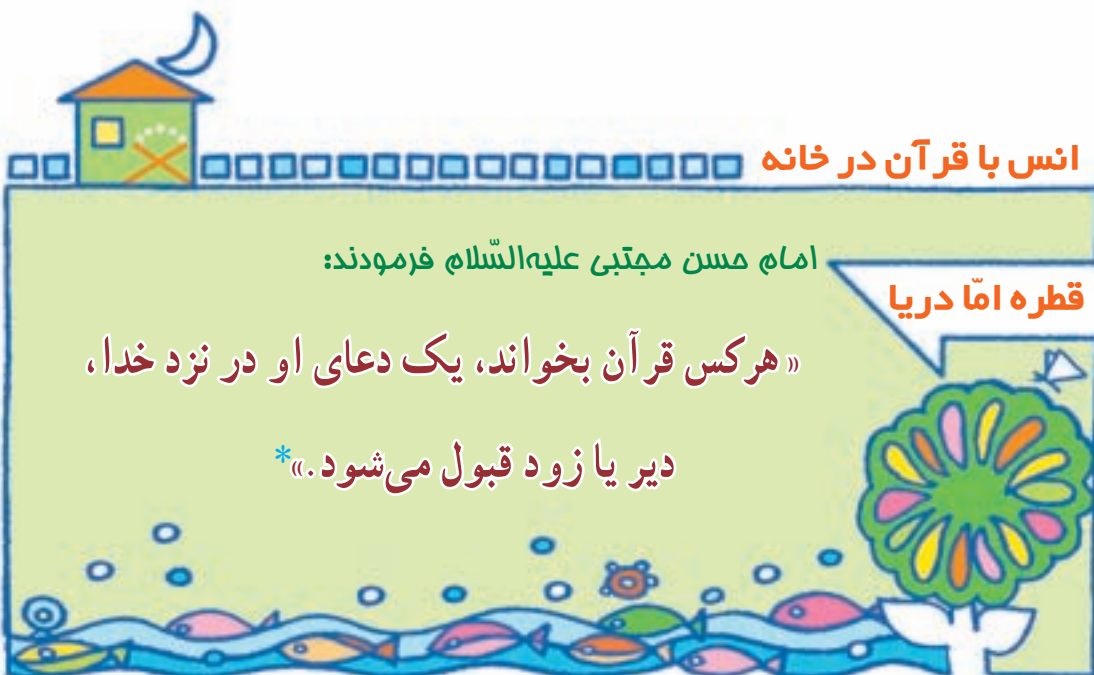
مُفْسِدِينَ : بدکاران

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

این عبارت قرآنی را معنا کنید.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

قطعا ... ... را.

تمرین اول - آیات ۱۳ تا ۲۸ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر

بخوانید.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ۚ ۱۳ إِنِّي أَنَا اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۚ ۱۴
إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا
تَسْعَىٰ ۚ ۱۵ فَلَا يُصَدِّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ۚ ۱۶ وَمَا تَلَكَ يَمِينُكَ يَا
مُوسَىٰ ۚ ۱۷ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ
بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ۚ ۱۸ قَالَ
الْقَاهَا يَا مُوسَىٰ ۚ ۱۹ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ
ۚ ۲۰ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ
ۚ ۲۱ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ يَمْضَاءً مِنْ
غَيْرِ سَوْءِ آيَةٍ أُخْرَىٰ ۚ ۲۲ لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ
ۚ ۲۳ إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۚ ۲۴ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ
لِي صَدْرِي ۚ ۲۵ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۚ ۲۶ وَاحْلُلْ عُقْدَةً
مِنْ لِسَانِي ۚ ۲۷ يَفْقَهُوا قَوْلِي ۚ ۲۸

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند

بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیامبری حضرت موسی علیه السلام

زندگی حضرت موسی علیه السلام بسیار پُرماجرا بود. او پس از رهایی از دست فرعون، به شهر مدین هجرت کرد. در آن جا با یکی از پیامبران خدا به نام حضرت شعیب آشنا شد و با یکی از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی، گوسفندان حضرت شعیب را به چرا می برد و از آن ها مراقبت می کرد.

زندگی حضرت موسی در کنار خانواده ی حضرت شعیب چند سالی، این گونه سپری شد؛ ولی سرانجام زمان جدایی فرا رسید. حضرت شعیب تعدادی از گوسفندان خود را به حضرت موسی داد و برای او و خانواده اش دعا کرد.

حضرت موسی علیه السلام و خانواده اش، از مدین بیرون رفتند و راه سفری طولانی به مصر را در پیش گرفتند. یک شب، آن ها در بیابان راه را گم کردند. هوا سرد بود. در این هنگام حضرت موسی از دور آتشی دید. به همسرش گفت: من به سوی آتش می روم، شاید بتوانم شعله ای از آن را برای شما بیاورم تا گرم شوید. شاید هم آن آتش راه را به ما نشان دهد.

وقتی حضرت موسی به آتش نزدیک شد، درختی نورانی دید. ناگهان ندایی شنید که می گفت: ای موسی! من پروردگار جهانیان هستم. این صحرا که تو قدم در آن گذاشته ای مکان مقدسی است؛ کفش هایت را بیرون بیاور! حضرت موسی چنین کرد.

دوباره شنید که: ای موسی! من تو را به پیامبری برگزیدم. پس به آن چه بر تو وحی می کنم گوش کن؛ بدان که هیچ خدایی جز من نیست، مرا عبادت کن و به یاد من نماز بخوان...

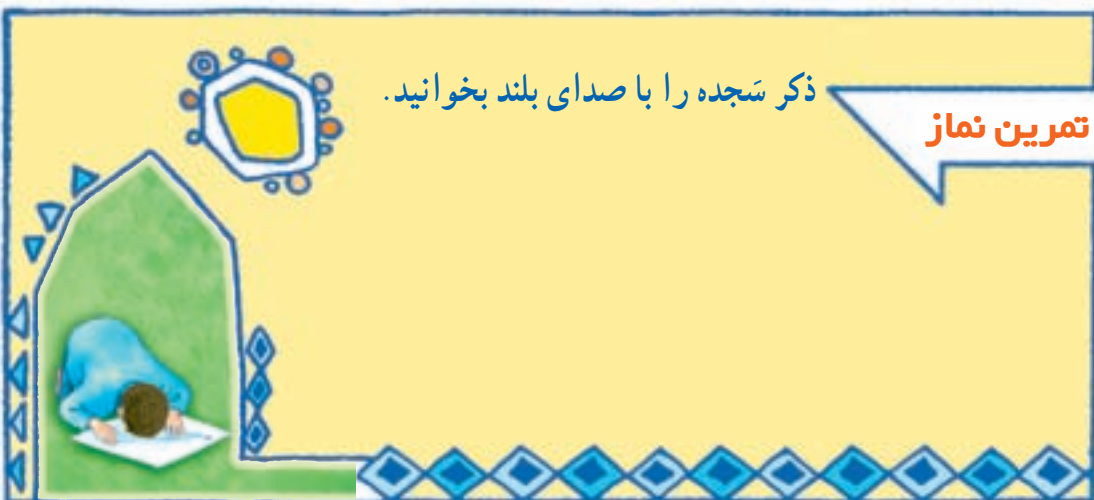
بار دیگر ندا آمد : ای موسی چه در دست داری؟
 حضرت موسی پاسخ داد : این عصای من است که به آن تکیه می کنم، با آن گوسفندانم
 را می رانم و برایشان از درخت برگ می ریزم.
 ندا رسید : «**اَلْقِهَا يَا مُوسَى**» - ای موسی عصایت را به زمین بینداز! -
 حضرت موسی علیه السّلام، عصایش را روی زمین انداخت. ناگهان عصا به
 اژدهایی ترسناک تبدیل شد. موسی ترسید و فرار کرد.
 باز ندا آمد : ای موسی! در جای خود بایست و نترس! حالا آن را بردار و ببین که همان
 عصای توست!

همین که حضرت موسی اژدها را گرفت با تعجب دید که همان عصای قبلی است!
 بار دیگر ندا رسید : حالا دستت را زیر بغلت پیر و بیرون بیاور.
 حضرت موسی چنین کرد. دستش مثل ماه تابان درخشان شد.
 در این هنگام ندا آمد : ای موسی! اکنون دو نشانه و معجزه ی بزرگ از پروردگارت
 همراه توست. با این دو نشانه به سوی فرعون برو و این مرد سرکش را به پرستش خدای
 یگانه دعوت کن.
 حضرت موسی علیه السّلام از خدا خواست تا او را در این مأموریت بزرگ یاری کند
 و اجازه دهد برادرش هارون نیز در این کار بزرگ یار و همراه او باشد.

تمرین اول — آیات ۴۸ تا ۵۰ سوره‌ی مائده را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر

بخوانید.

وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَ مُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ
مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ مِنْهَاجًا وَ
لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ
فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ
جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَ
أَنْ أَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
وَ احْذَرُهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاَعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَ إِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ
﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَ مَنْ أَحْسَنُ
مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند

بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

سعی کنید کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهید.

سوره مائده، آیه ۴۸

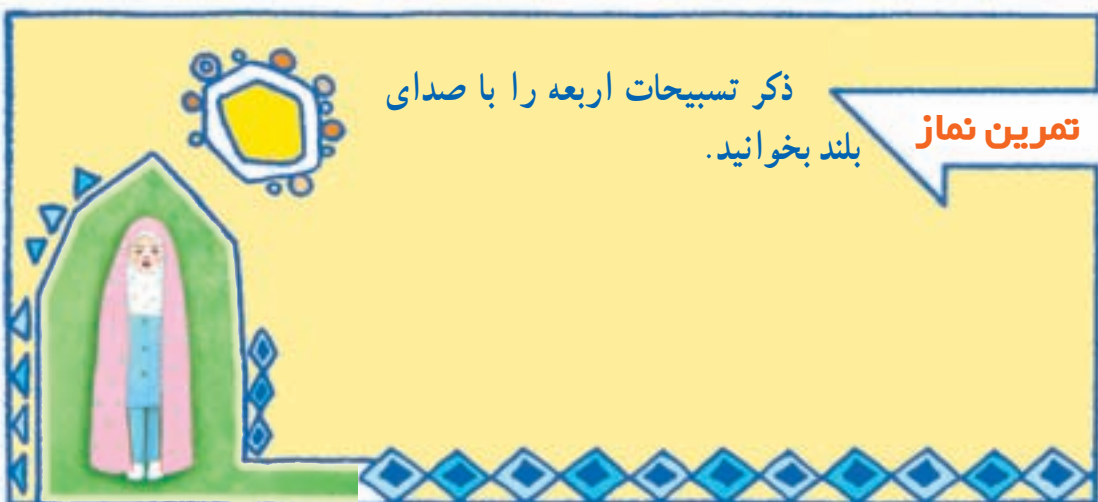
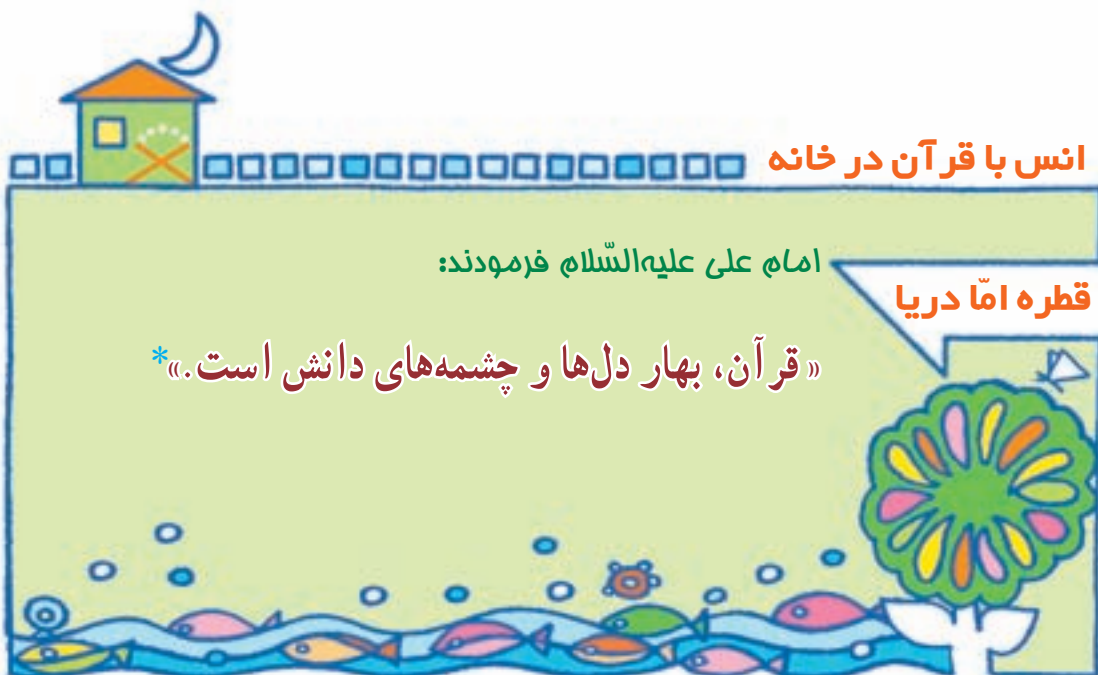
خَيْرَات : کارهای خوب

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

آیا شما در مسابقه قرآن مدرسه نام نویسی کرده اید؟

تمرین اول - آیات ۱۱۴ تا ۱۲۲ سوره طه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ
مِّن قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي
عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِن قَبْلِ فَنَسَىٰ وَ
لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا يَا آدَمُ
إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا
وَلَا تَعْرَىٰ ﴿١١٨﴾ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ
﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ
عَلَىٰ شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَ مُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾ فَاكَلَا
مِنْهَا فَبَدَّتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ
﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَىٰ ﴿١٢٢﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

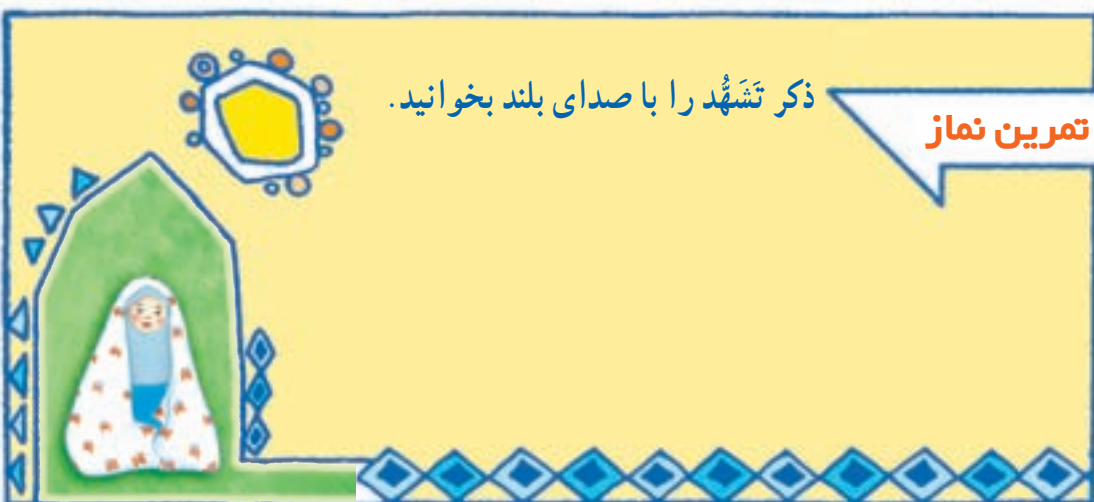
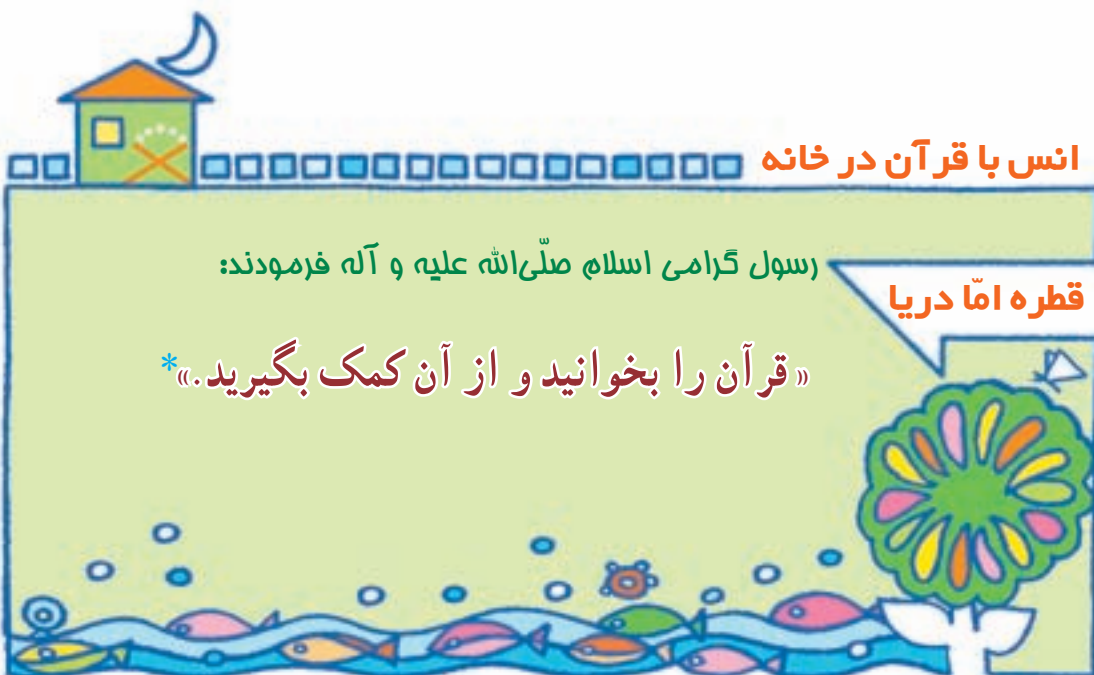
پروردگارا، علم و دانش مرا زیاد کن.

سوره ی طه، آیه ی ۱۱۴

رَبِّ : پروردگارا   عِلْمَ : دانش

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.
درباره ی تصویر بالا با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم کلاسی های خود بیان نمایید.

تمرین اول - آیات ۴۰ تا ۵۰ سوره ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ
فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَكَتَلَتْ
نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ
سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَىٰ ﴿٤٠﴾
وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ إِذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَ
لَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾
فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ وَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَا
رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا
تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَآرِئُ ﴿٤٦﴾ فَآتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا
رُسُلَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ
قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ
﴿٢٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ وَتَوَلَّىٰ
﴿٢٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ
كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

به سوی مبارزه‌ی بزرگ

وقتی حضرت موسی علیه السلام به مصر رسید، همراه برادرش هارون به قصر فرعون رفت. حضرت موسی لباس ساده‌ی چوپانی پوشیده بود و عصای خود را هم در دست داشت. او تا مقابل تخت فرعون پیش رفت و گفت: من فرستاده‌ی خدای جهانیان هستم. آمده‌ام تا تو را به پرستش خدای یگانه دعوت کنم و بنی اسرائیل* را از دست تو نجات دهم.

* بنی اسرائیل: فرزندان حضرت یعقوب علیه السلام

فرعون چهره‌اش را در هم کشید و گفت: این خدای جهانیان کیست؟
 حضرت موسی گفت: پروردگار آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست. او کسی است که
 شما و همه‌ی پدران‌تان را آفریده است.
 فرعون وقتی این سخن موسی را شنید، نگاهی به درباریان‌ش کرد و با حالت مسخره
 کردن گفت: این پیامبری که برای شما آمده واقعاً دیوانه است!

حضرت موسی جواب داد : شما که خود را عاقل می دانید باید بدانید که جهان به این بزرگی حتماً آفریدگاری دارد؛ همان پروردگاری که زمین را جای راحت و آسایش شما قرار داد و نیازهای شما را برطرف کرد. از آسمان برای شما آب فرستاد و در زمین همه نوع گیاه و درخت رویانید تا شما و دام‌هایتان از آن‌ها استفاده کنید. آیا این نشانه‌ها برای وجود او کافی نیست؟

فرعون با خشم فریاد زد : این جا خدایی غیر از من نیست. اگر باز هم از خدایت حرف بزنی می گویم تو را زندانی کنند!

حضرت موسی عصایش را به زمین انداخت. عصا به اردها تبدیل شد. فرعون و درباریان، سخت به وحشت افتادند. حضرت موسی اردها را گرفت و اردها در دست او عصا شد.

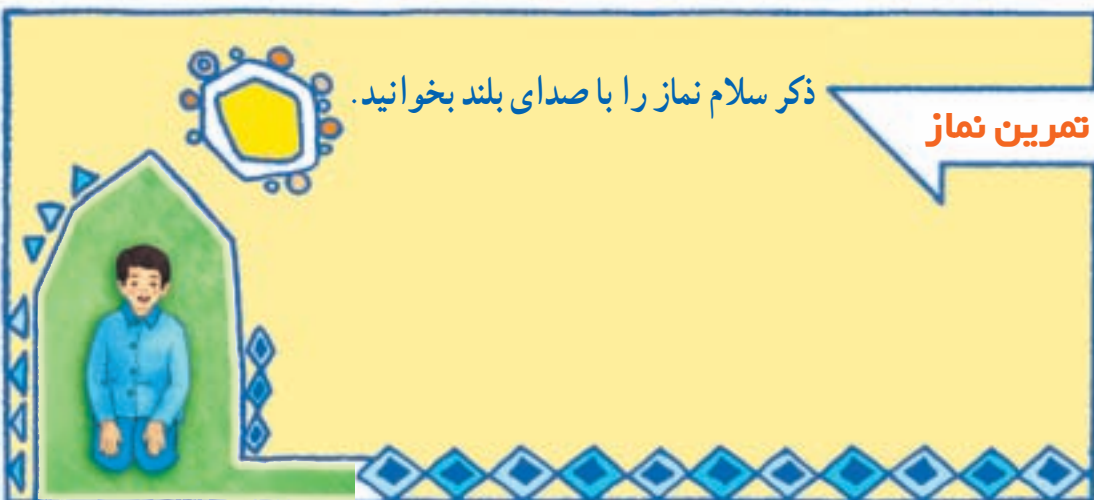
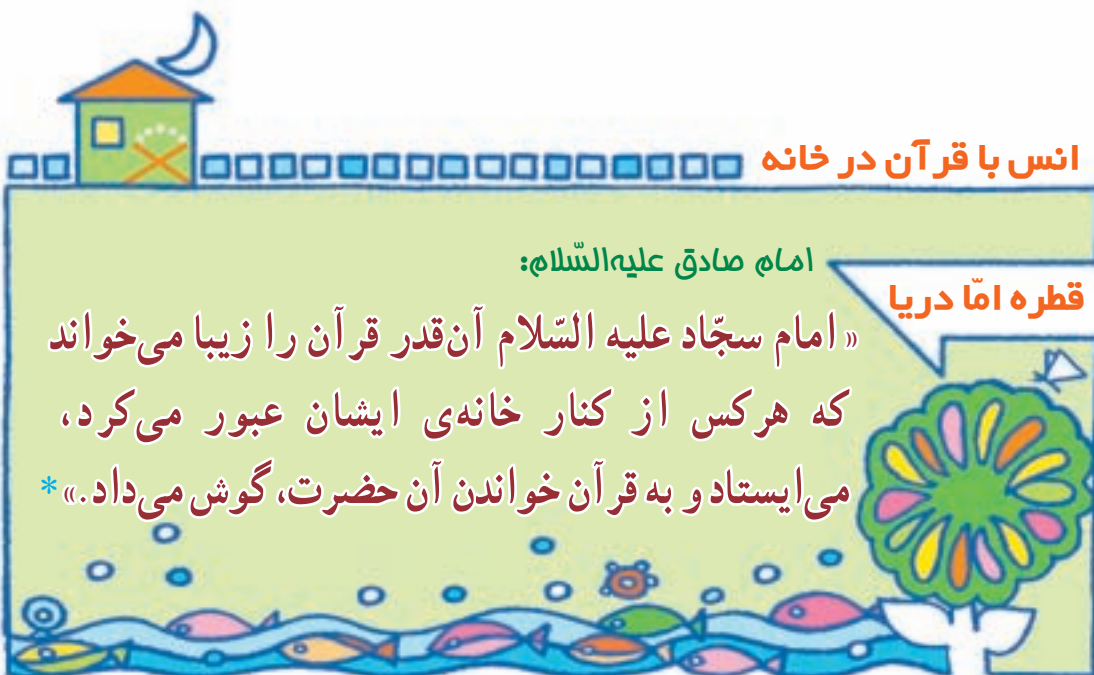

آن گاه دستش را زیر بغلش بُرد و وقتی بیرون آورد، روشنایی خیره کننده‌ای به چشم همه تاپید. درباریان از ترس به یکدیگر چسبیده بودند و توان حرکت نداشتند. زبان فرعون هم از وحشت بند آمده بود. معجزه‌های حضرت موسی همه را غافلگیر کرده بود.

سرانجام فرعون این سکوت را شکست و از درباریان پرسید: دربارهی موسی چه نظری دارید؟

درباریان گفتند: موسی جادوگرِ ماهری است! ولی ما هم جادوگرانِ چیره‌دستی داریم؛ اجازه دهید آن‌ها را خبر کنیم تا با موسی مسابقه بدهند. جادوگرانِ ما موسی را شکست خواهند داد. فرعون این پیشنهاد را پذیرفت.

تمرین اول - آیات ۷۴ تا ۷۸ سوره‌ی حَجَّ را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

ما قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۚ ۷۴
 اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
 إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۚ ۷۵
 وَ مَا خَلَفَهُمْ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۚ ۷۶
 الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ
 وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۚ ۷۷
 اللَّهُ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَ مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ
 فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ
 الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَ فِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا
 عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِمُْوا الصَّلَاةَ
 وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى
 وَ نِعْمَ النَّصِيرُ ۚ ۷۸

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَافْعَلُوا الْخَيْرَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

کار خوب انجام دهید تا موفق و پیروز شوید.

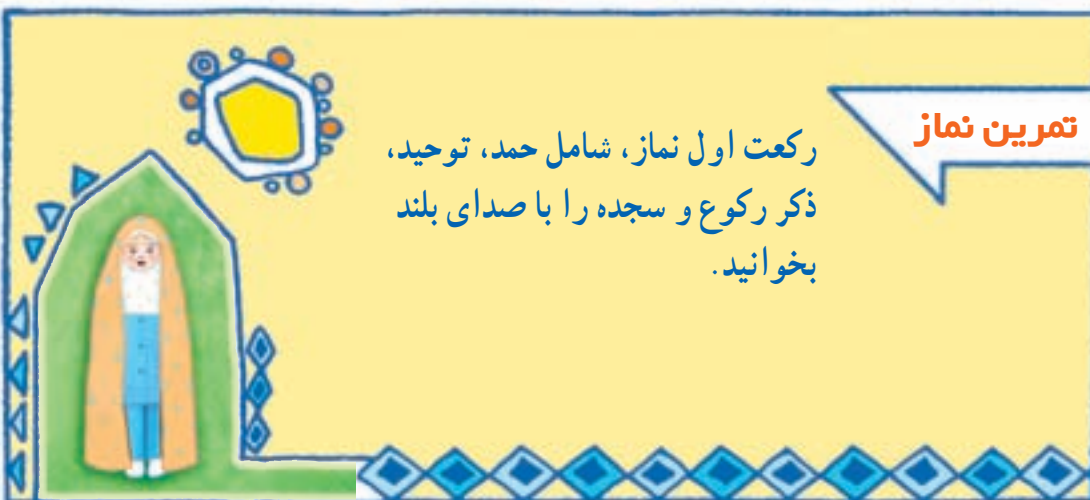
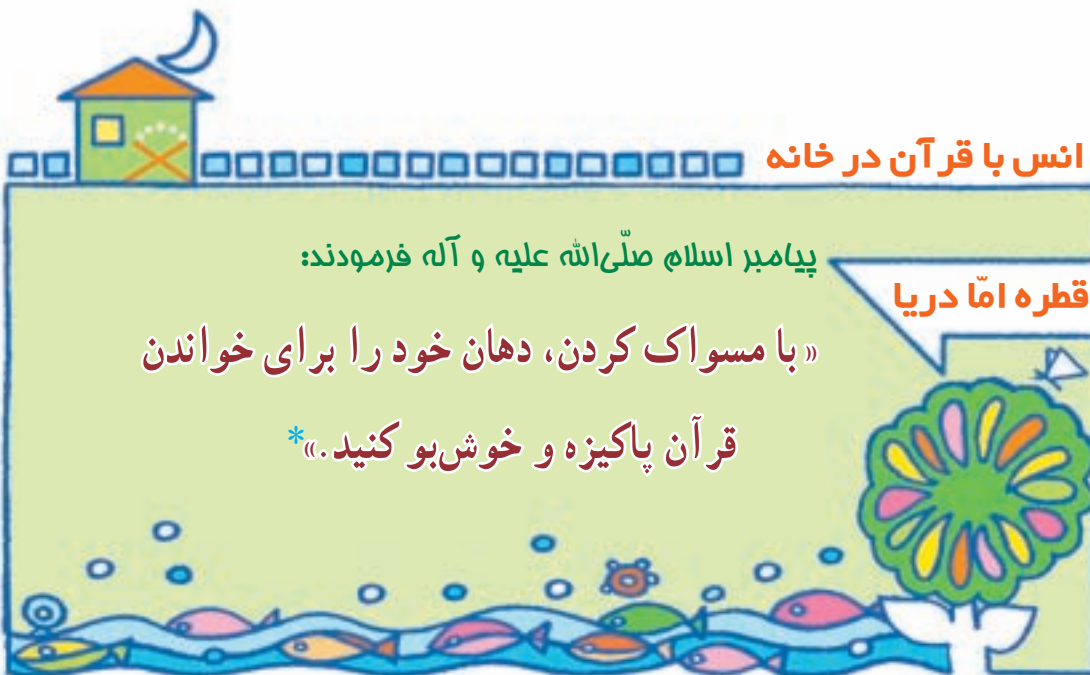
سوره حج، آیه ۷۷

خَيْر: .....

این تصویر درباره‌ی چیست؟ درباره‌ی آن با دوستانتان گفت‌وگو کنید و نظرتان را برای دانش‌آموزان کلاس بیان نمایید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول - سوره‌های قدر و زلزال را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۱ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا
لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۲ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۳
تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ
۴ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۱ وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ
أَثْقَالَهَا ۲ وَ قَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۳ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ
أَخْبَارَهَا ۴ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۵ يَوْمَئِذٍ
يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۶ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۷ وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا
يَرَهُ ۸

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝۷

هر کس ذره‌ای خوبی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝۸

و هر کس ذره‌ای بدی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

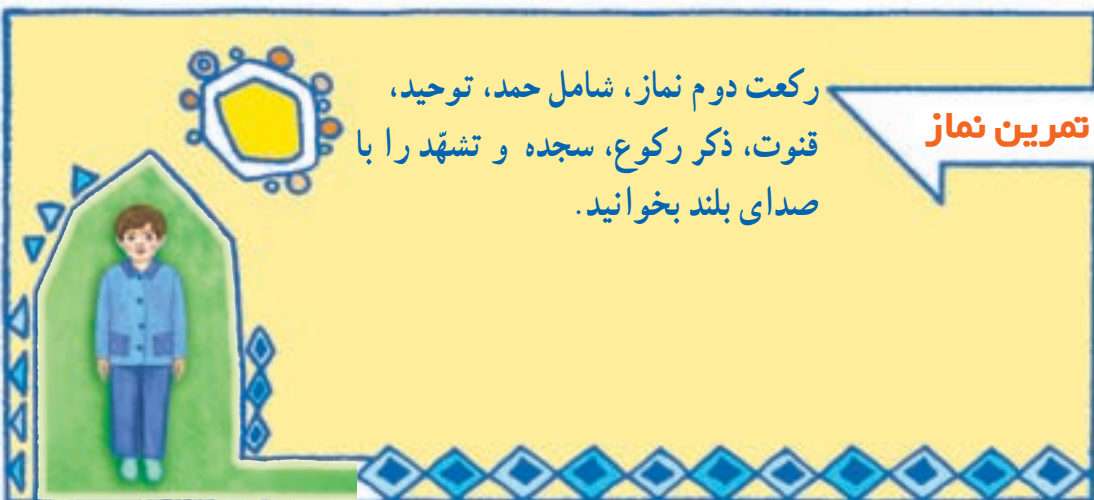
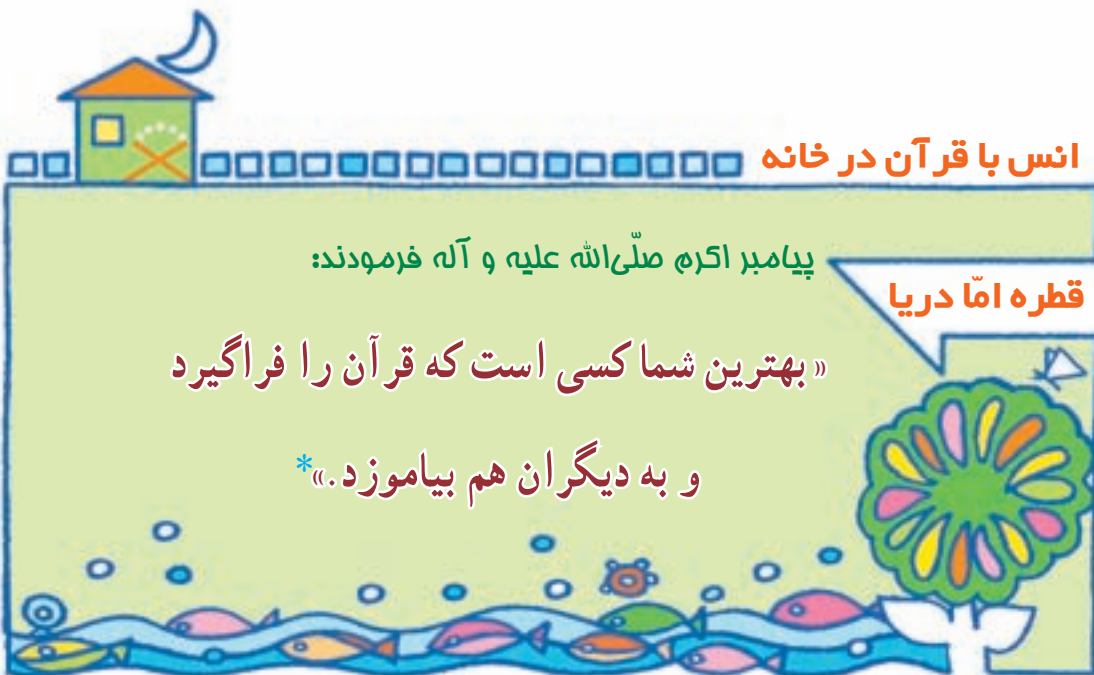
سوره‌ی زلزال، آیه‌های ۷ و ۸

ذَرَّةٌ : ...   خَيْرٌ : ...   شَرٌّ : ...

درباره‌ی هریک از دو تصویر بالا با دوستان خود گفت و گو کنید و نظر خود را برای هم‌کلاسی‌های خود بگویید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول - آیات ۴۰ تا ۵۱ سوره‌ی شُعراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا
جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَنَا لَاجِرًا إِنْ كُنَّا
نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ
﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَالْقُوا
حِبَالَهُمْ وَ عَصِيَّهُمْ وَ قَالُوا بَعِزَّةَ فِرْعَوْنَ إِنَّا
لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ
تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾ فَالْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾
قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾
قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي
عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَ
أَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَ لَا صُلْبَ لَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا
لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا
رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

پیروزی حضرت موسی علیه السلام

روز مسابقه فرا رسید. فرعون امیدوار بود که جادوگرانش،
حضرت موسی علیه السلام را شکست دهند.

پیش از شروع مسابقه جادوگران به فرعون گفتند : اگر ما بر موسی پیروز شویم، آیا پاداشی خواهیم داشت؟

فرعون گفت : آری! پاداش بزرگی می گیرید و مقام بالایی خواهید یافت.
جادوگران چوب‌ها و ریسمان‌های خود را بر زمین انداختند و آن‌ها را مانند مارهایی به حرکت درآوردند.

حضرت موسی علیه‌السلام نگران شد که مبادا مردم فریب جادوگران را بخورند. اما در همین وقت ندایی رسید که : ای موسی! نترس و عصایت را بینداز.

حضرت موسی علیه‌السلام دانست که این فرمان خداوند است. فوراً نام خدا را به زبان

آورد و عصایش را انداخت. ناگهان عصا به اژدهای بزرگی تبدیل شد و در یک چشم به هم زدن، همه‌ی مارها را بلعید.

جادوگران از دیدن این معجزه‌ی بزرگ چنان به وحشت افتادند که تا چند دقیقه زبانشان بند آمده بود و نمی‌توانستند چیزی بگویند. آن‌گاه در همان جا به سجده افتادند و گفتند: «**أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَى وَ هَارُونَ**» — ما به پروردگار جهانیان یعنی پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم — و شهادت می‌دهیم که موسی راست می‌گوید و پیامبر خداست.

فرعون که خود را شکست خورده می‌دید، با خشم فریاد زد: چگونه پیش از آن

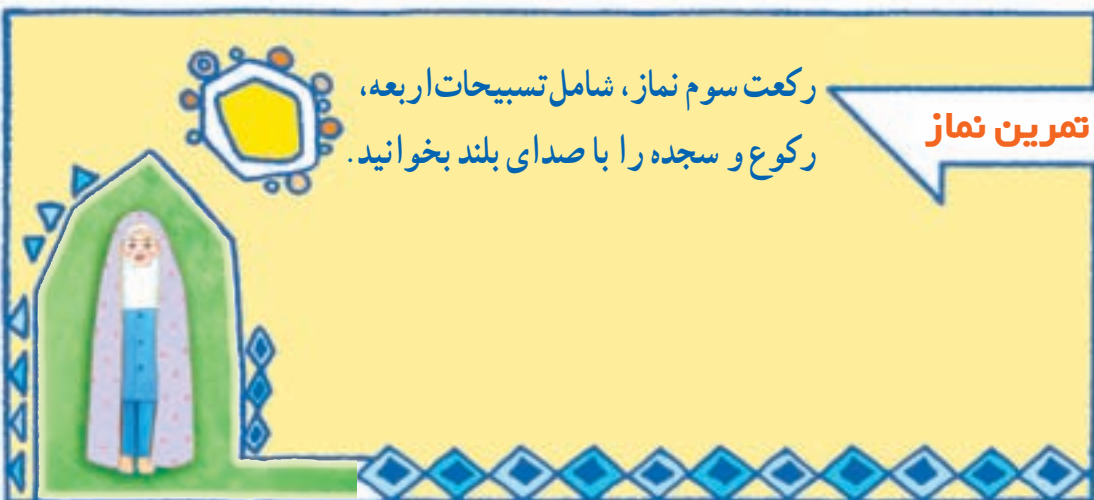
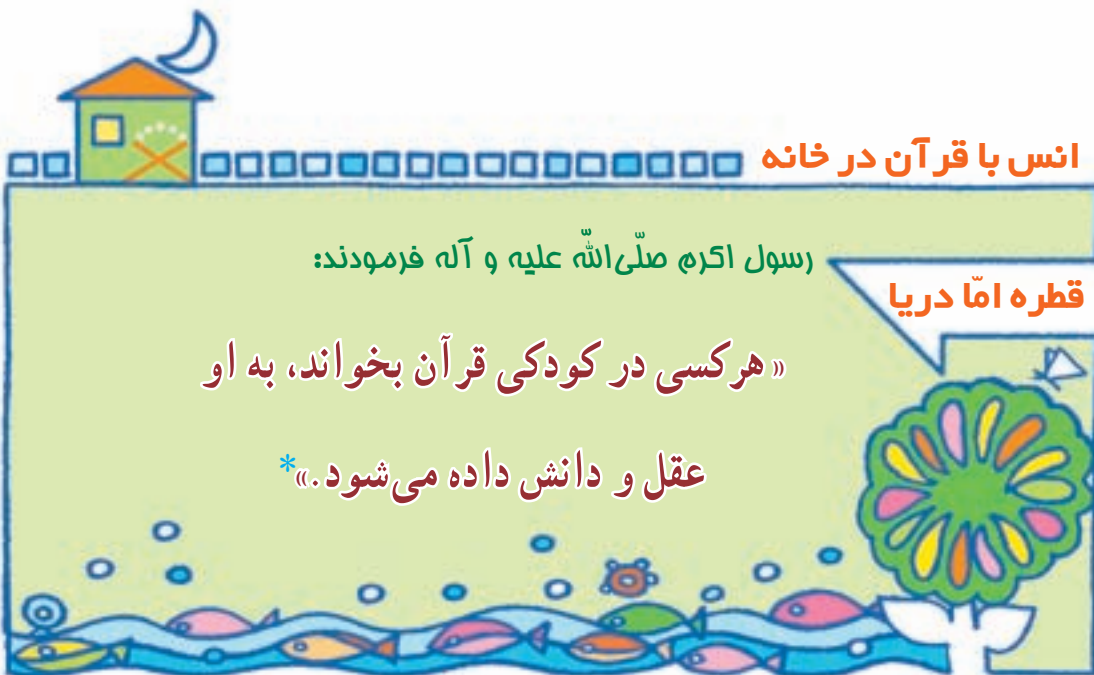

که من به شما اجازه بدهم، ایمان آوردید؟! دستور می‌دهم دست‌ها و پاهایتان را
ببرند و همه‌ی شما را بر تنه‌ی درختان خرما به دار بکشند!
جادوگران، بدون آن که بترسند، گفتند: ای فرعون! «**إِيمَانًا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ**» ما
به پروردگار جهانیان ایمان آورده‌ایم و از ایمان خود بر نمی‌گردیم. تو فقط می‌توانی
ما را بکشی؛ ولی ما از خدا می‌خواهیم که در این راه به ما صبر و شکیبایی بدهد و
امیدواریم که گناهان ما را ببخشد و به ما پاداش جاودانه بدهد.

تمرین اول — آیات ۳۶ تا ۴۴ سوره ی شوری را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر

بخوانید.

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾
وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَائرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَلَمَنْ أَنْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَيْنَا مَرَدٌّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند

بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ أَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

افراد با ایمان، کارهای خود را با مشورت
یکدیگر انجام می‌دهند.

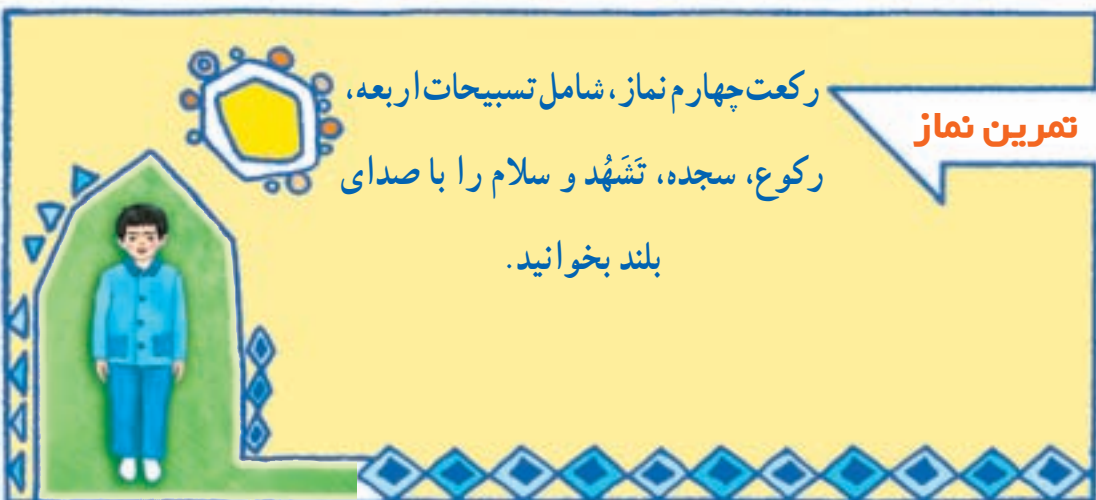
سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۸

شوری : مشورت

درباره‌ی تصویر با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم‌کلاسی‌های خود بیان نمایید.
این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول — آیات ۷۳ تا ۷۷ سوره‌ی قَصَص را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر

بخوانید.

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى
عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ
بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِي مَا
ءَاتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا
وَاحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ
فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

تمرین دوم — هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند

بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

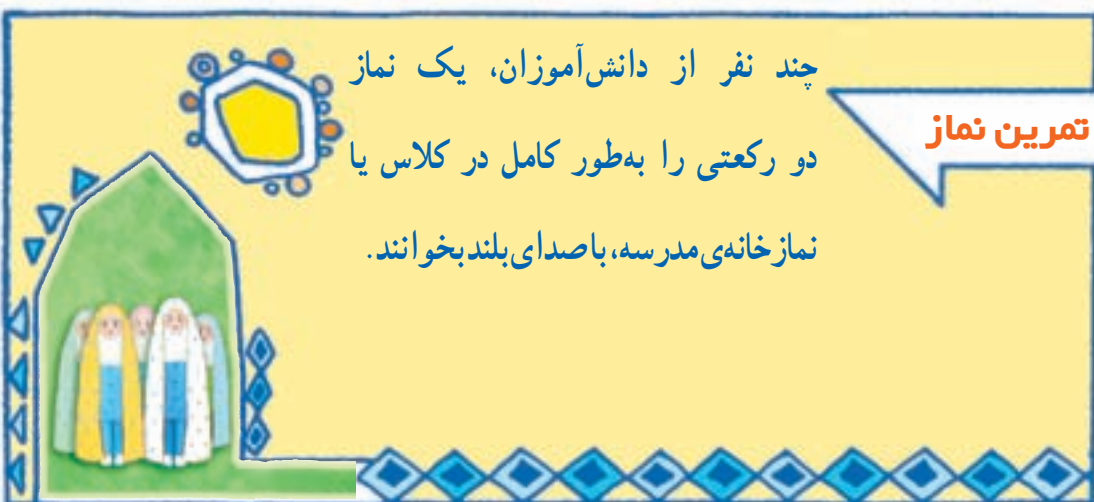
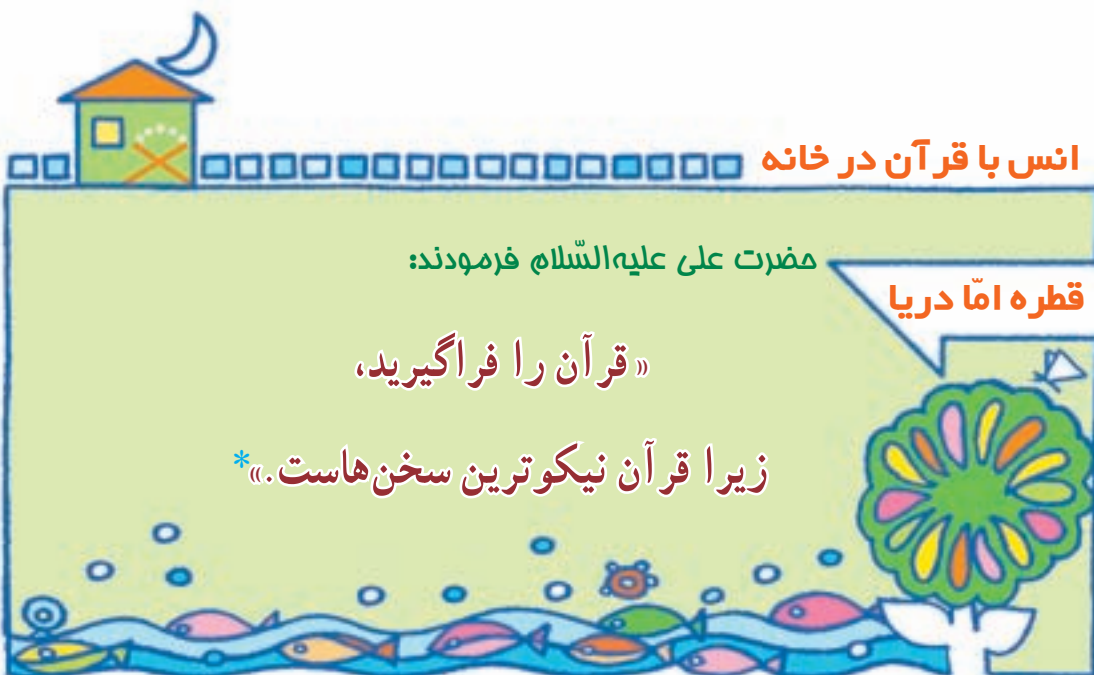
وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

همان طور که خدا به تو خوبی کرده است،
به دیگران خوبی کن.

سوره ی قصص، آیه ی ۷۷

درباره ی تصویر بالا با دوستان خود صحبت کنید و نظرتان را برای معلم و هم کلاسی هایتان بگویید.
پیام قرآنی درس را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول - سوره‌های عادیات و قارعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر

بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۱ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۲
فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۳ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۴
فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۵ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
۶ وَ إِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۷ وَ إِنَّهُ
لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۸ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا
فِي الْقُبُورِ ۹ وَ حُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۱۰ إِنَّ
رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۱۱

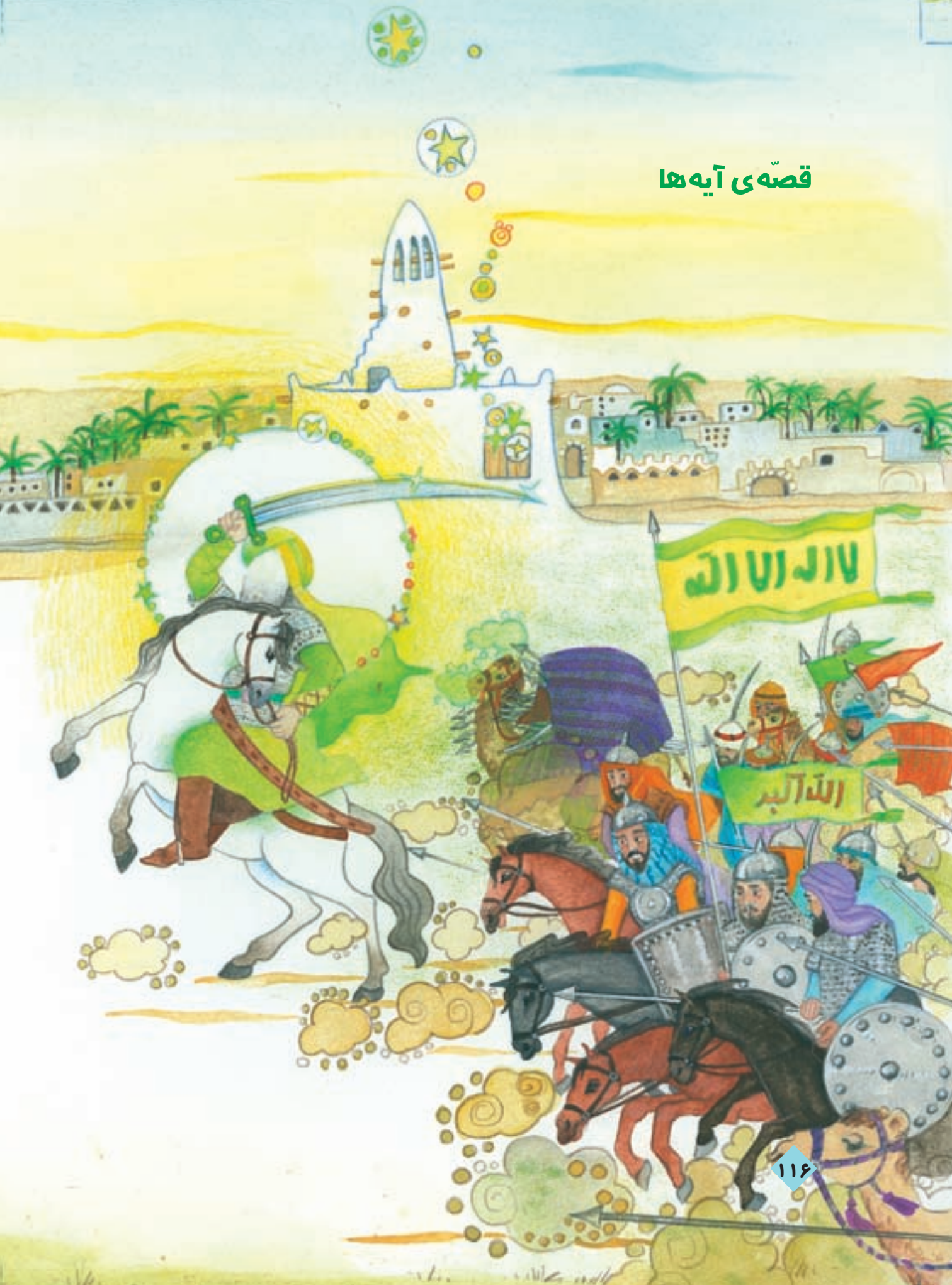
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْقَارِعَةُ ۱ مَا الْقَارِعَةُ ۲ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ
۳ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۴ وَ
تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۵ فَأَمَّا مَنْ
ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۶ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۷
وَ أَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۸ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۹ وَ مَا
أَدْرَاكَ مَا هِيَّةُ ۱۰ نَارٍ حَامِيَةٍ ۱۱

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند

بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

صبح پیروزی

یک روز مردی دوان دوان پیش پیامبر اکرم صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ اٰمَد و با ناراحتی گفت : عده‌ای از دشمنان در بیابان‌های اطراف مدینه جمع شده‌اند و می‌خواهند به مدینه حمله کنند. پیامبر به مسجد رفتند و این موضوع را به مردم گفتند. عده‌ای از مسلمانان برای دفاع آماده شدند و به سوی دشمن حرکت کردند، ولی نتوانستند آن‌ها را شکست دهند و پس از چند روز به مدینه بازگشتند.

مسلمانان چند بار دیگر هم به جنگ با دشمن رفتند، اما پیروز نشدند؛ تا این که پیامبر از حضرت علی خواستند که با سپاهی به جنگ دشمن بروند.

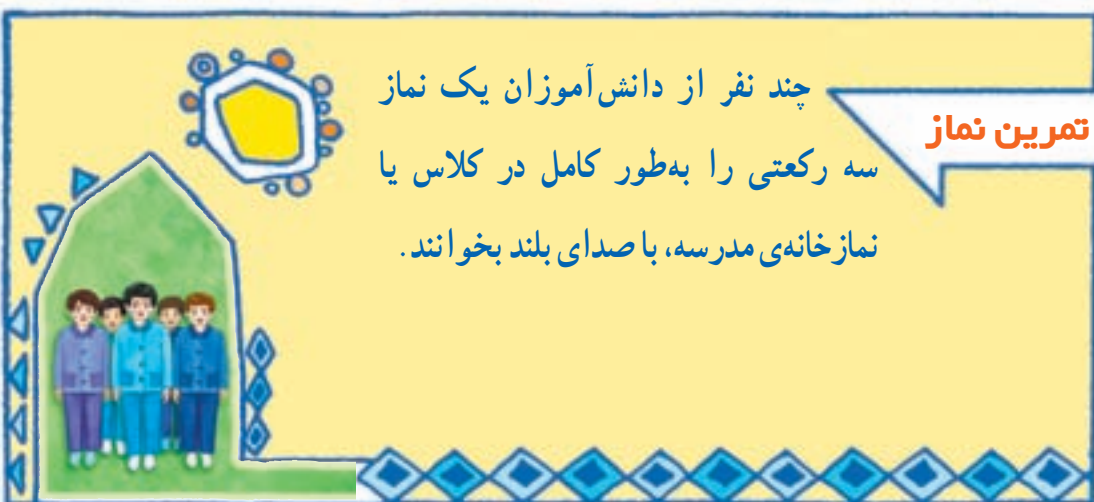

حضرت علی عَلَیْهِ السَّلَام و گروهی از مسلمانان با سختی های فراوان خود را به دشمن رساندند، با آن ها شجاعانه جنگیدند و با یاری خدا پیروز شدند.

پیامبر در مدینه منتظر سپاه اسلام بودند که ناگهان فرشته ی وحی به سوی ایشان آمد و سوره ی عادیات را این گونه بر پیامبر خواند :
«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَ الْعَادِيَاتِ ضَبْحًا...» خداوند با فرستادن این سوره به پیامبر اکرم خبر داد که سپاه حضرت علی پیروز شده است.
پیامبر با شادی خبر پیروزی را به مسلمانان دادند و همه خوشحال شدند. وقتی سپاهیان اسلام به مدینه برگشتند، پیامبر اکرم به استقبال آن ها رفتند و با خوشحالی به حضرت علی گفتند :
«خداوند و پیامبرش از تو راضی هستند.»

تمرین اول - آیات ۷۹ تا ۸۳ سوره ی بقره را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ۷۹ وَ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۸۰ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۸۱ وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۸۲ وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسَاكِينِ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَ أَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ۸۳

تمرین دوم - هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

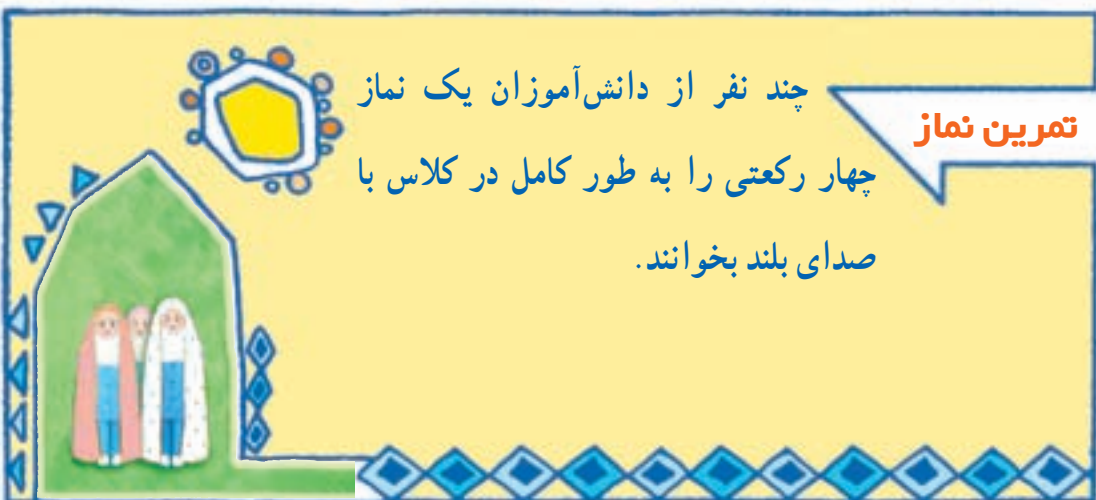
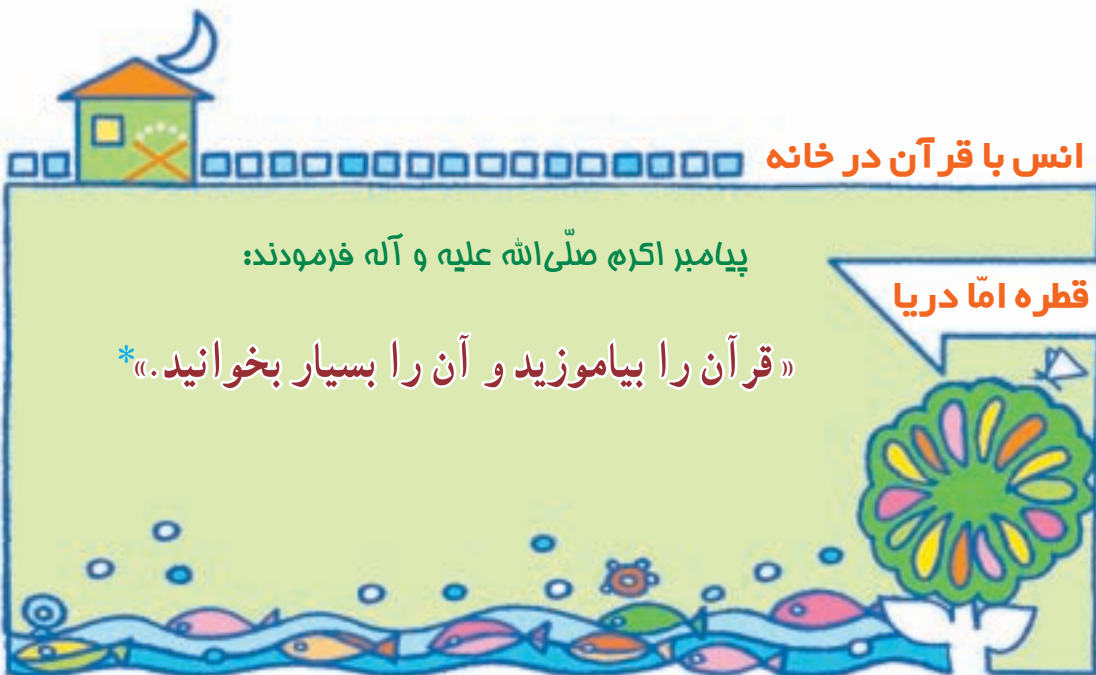
با مردم به زبان خوش سخن بگویید.

سوردهی بقره، آیهی ۸۳

ناس: ...

برای تصویر بالا داستانی بگویید و برای هم کلاسی‌های خود
تعریف کنید.
پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند
بخوانید.

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که با تلاش خود سال تحصیلی را با موفقیت گذرانده‌اید. شما در این سال چیزهای بسیاری آموختید و اینک می‌توانید قرآن کریم - کتاب آسمانی - خود را بخوانید و از آن بهره ببرید.

در تابستان مدرسه تعطیل می‌شود، اما خواندن قرآن تعطیل نمی‌شود. چه خوب است اینک که خواندن قرآن را آموخته‌اید، هر روز مقداری قرآن بخوانید. به کمک پدر و مادر یا خواهر و برادر بزرگ‌تر خود، این کار را از روی قرآنی که در خانه دارید انجام دهید.

در کتاب درسی نیز برای هر هفته از تابستان، یک صفحه از قرآن کریم در نظر گرفته شده است. شما هر روز، تعدادی از آیات مربوط به آن هفته را بخوانید تا به این ترتیب هم به سفارش پیامبر اعظم و امامان معصوم علیهم السلام عمل کرده باشید و هم در این کار مهارت بیش‌تری پیدا کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى

لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ

مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

﴿٤﴾ أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَ

أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ وَ عَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةً وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ مَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ إِلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ط إِلَّا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَ إِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَ يُمِدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَاةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبَحَتِ تِجَارَتُهُمْ وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ
 بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ بَكْمٌ عُمَى
 فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَ
 بَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ
 وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا
 أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْافِيهِ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا ﴿٢٠﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
 لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا
 أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَ
 أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ
 فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
 مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا
 فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ
ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ
عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ
سَمَاوَاتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ ۚ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَ عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَتَّادُمُ أَنْبِئُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَازْلَمَهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَاعٌ ۚ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۚ فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا
 خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي
 أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾
 وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا
 تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
 وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ ۖ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
 وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ
 أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ
 وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ
 وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ
 عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي
 نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَ
 لَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ
 أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ
 ٣٩ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَآغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ
 تَنْظُرُونَ ٥٠ وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
 مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ٥١ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٥٢ وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ
 تَهْتَدُونَ ٥٣ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَاقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
 بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا ۖ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ
 خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
 ٥٤ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً
 فَأَخَذْنَاكُمُ الصَّاعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ٥٥ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٥٦ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
 وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ
 كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٥٧

وَ إِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
 وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَ قُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ^ج وَ
 سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
 ﴿٥٩﴾ وَ إِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ^ز
 فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ^ز كُلُوا
 وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَ لَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَ إِذْ
 قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا
 تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصِلَهَا قَالَ
 أَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ^ج اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا
 سَأَلْتُمْ^ط وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ^ط وَ الْمَسْكَنَةُ وَ بَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ^ط ذَلِكَ
 بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ الْحَقِّ^ط ذَلِكَ بِمَا
 عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ
 ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَ
 رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ
 رَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ
 فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَ مَا خَلْفَهَا وَ مَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى
 لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً ۚ قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۚ قَالَ
 أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا
 مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا بِكْرٌ ۖ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ ۚ
 فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا ۚ قَالَ
 إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ ۖ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
 إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ
 تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ
 جِئْتَ بِالْحَقِّ ۚ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا
 فَادَّارَءْتُمْ فِيهَا ۚ وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ
 بِعِصْيَاهُ ۚ كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
 ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ
 قَسْوَةً ۚ وَإِنْ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ ۚ وَإِنْ مِنْهَا
 لَمَا يَسْقَىٰ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ ۚ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ۚ
 وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾ أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ
 وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا
 عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَ
 إِذَا خَلَا بِعَضُفُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَ مِنْهُمْ
 أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ
 وَ وَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾ وَ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
 مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ
 أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
 وَ أَحَاطَتْ بِهِ خَاطِبُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ
 أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَ إِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي
 إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَ ذِي الْقُرْبَىٰ
 وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسَاكِينِ وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَ آتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَ أَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ
 مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾ ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ
 تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ
 عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ
 مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ ۚ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ
 بِبَعْضٍ ۚ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۚ
 فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
 مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ ۚ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
 مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ
 بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ
 ۚ وَقالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
 يُؤْمِنُونَ ﴿٨٧﴾

﴿٨٨﴾

فهرست کلمات

کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم ابتدایی

کلمه	معنا	پایه/درس	کلمه	معنا	پایه/درس
الف			ف		
أَجْر	پاداش	۲/۳	خَيْر	خوبی، کار خوب	۱۰/۳
آخِرَة	آخرت	۲/۳	خَيْرَات	کارهای خوب	۷/۳
إِحْسَان	کار خوب، نیکی	۱۱/۲	خَيْرِ الْعَمَلِ	بهترین کار	۱/۳
أَكْبَر	بزرگ‌تر	۱/۳	د		
اللَّهُ	خدا	۶/۲			
إِلَهُ	خدا	۱/۳			
ب			ذ		
بَصِير	بینا	۷/۳	ذَرَّة	ذره	۱۱/۳
بُنِيَ	فرزندم	۵/۲	ر		
بَيَان	پیام	۷/۲			
هـ					
جَزَاء	پاداش	۱۱/۲	رَبِّ	پروردگارا	۸/۳
هـ			رَبَّنَا	پروردگارا	۱۲/۲
حَسَنَة	خیر و خوبی	۱/۳	رَحْمَن	بخشنده	۱/۳
			رَحْمَة	رحمت	۱۲/۲
			رَحِيم	مهربان	۱/۳
			رِزْق	روزی	۱۵/۲
حَمْد	سپاس و ستایش	۱/۳			

کلمه	معنا	پایه/درس	کلمه	معنا	پایه/درس
رَسُول	پیامبر	۱/۳	عُسْر	سختی	۱۱/۲
	س		عَظِيم	بزرگ	۱/۳
سُبْحَانَ	عیب و نقصی ندارد	۱/۳	عِلْم	دانش	۸/۳
	ش		ق		
شَرّ	بدی، بد	۱۱/۳	قُرْآن	قرآن، کتاب خدا	۱۴/۲
شُورَى	مشورت	۱۲/۳	ک		
	ص		کُلُوا	بخورید	۴/۲
صَلَاة	نماز	۵/۲	ل		
	ط		لَا يُحِبُّ	دوست ندارد	۱۲/۲
طَيِّبَات	غذاهای پاک و خوب	۴/۲	ه		
	ظ		مُحْسِنِينَ	نیکوکاران	۱۶/۲
ظَالِمِينَ	ظالمان، ستمگران	۱۵/۳	مَرْحَمَةً	مهربانی	۱۶/۳
	ع		مُسْرِفِينَ	اسراف‌کنندگان	۹/۲
عَالَمِينَ	جهانیان	۱/۳	مُفْسِدِينَ	بدکاران	۵/۳
			مَلَائِكَةً	ملائکه، فرشتگان	۳/۲

پایه/درس	معنا	کلمه
	ی	
۱۵/۲	دوست دارد	يُحِبُّ
۱/۳	روز	يَوْم
۱/۳	روز قیامت	يَوْمِ الدِّينِ

پایه/درس	معنا	کلمه
	ن	
۳/۲	آتش	نَار
۷/۲	مردم	نَاس
۳/۲	پیامبر	نَبِيٍّ
۶/۲	نعمت	نِعْمَةٌ

	و	
۴/۳	پدر و مادر	وَالِدَيْنِ

بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

ردیف	نام کتاب	گردآورنده / نویسنده / مترجم	سال انتشار	ناشر
۱	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۲	قرآن کریم (کم علامت)	-	-	انتشارات مدرسه
۳	قرآن مجید جزء سی ام	محمد مهترانی	۸۱	مرکز فرهنگی و انتشاراتی ایتاء
۴	آموزش روخوانی قرآن کریم و جزء سی ام	سید مهدی سیف	۸۲	مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران
۵	آموزش روخوانی قرآن برای دانش آموزان دوره ی ابتدایی	غلامعباس سرشور خراسانی	۸۰	آستان قدس رضوی
۶	آخرین برنده، آخرین سنگ	مهدی شجاعی	۷۸	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۷	قصه ی گنج فارون	احمد نجیب - ترجمه : قاسم کریمی	۷۹	آیه ی سبز
۸	قصه ی خضر و موسی (ع)	احمد نجیب - ترجمه : قاسم کریمی	۷۸	آیه ی سبز
۹	قصه ی ایوب (ع)	احمد نجیب - ترجمه : قاسم کریمی	۷۸	آیه ی سبز
۱۰	جزء سی ام قرآن کریم	ترجمه : مصطفی رحماندوست	۷۸	محراب قلم

بیش تر بخوانیم، بیش تر بدانیم

ردیف	نام کتاب	گردآورنده / نویسنده / مترجم	سال انتشار	ناشر
۱۱	قصه های پیامبران، حضرت موسی (ع)	مصطفی وجدانی	۶۶	کتاب های پرنده
۱۲	قصه های پیامبران، حضرت ابراهیم (ع)	مصطفی وجدانی	۷۸	پیام آزادی
۱۳	قصه های پیامبران، حضرت نوح (ع)	مصطفی وجدانی	۷۷	پیام آزادی
۱۴	قصه های قرآن، سلیمان و ملکه ی مورچه ها	مهدی قنبری	۷۸	همکلاس
۱۵	قصه های پیامبران، حضرت یونس (ع)	مرتضی امین	۷۸	پیام آزادی
۱۶	وعده ی الهی	غلامرضا آبروی	۷۸	پیام آزادی
۱۷	حضرت داوود (ع)	محمد باقر موسوی - علی اکبر غفاری	۷۸	پیام آزادی
۱۸	قصه ی آیه ها (کارت های قصه گویی)	طراحان : سحر حق گو، فاطمه رادپور، ماهنی تذهیبی	۸۸	افق
۱۹	چراهای شگفت انگیز قرآن کریم (۱ و ۲)	رضا نباتی	۸۸	محراب قلم

معلمان محترم و اولیای محترم دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را در باره ی مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۳۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه ادبی مربوط و یا پیام نگار (Email)
talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر نامه ریزی و تایف کتاب ادبی